



Uši a Vítr



ČERMÁK | KOZÁK | ROHÁČ | RAŠKA | MARUSJAK | LANDA | VÁCLAVEK | NIKDO | HORÁK | KREJZEK | VLACH & BENEŠOVÁ | J.E.F.

Rozhovor: Václav Roháč

Václav Roháč (1966) je moravský výtvarník, který přechodně působí v Praze. Jeho ilustrace najdete již v šestnácti knihách a spoustě dalších publikací, včetně různých samizdatů. Spolupracuje mimo jiné i s Národním muzeem a mnohé z jeho tvorby se nachází ve sbírkách jeho nadšených obdivovatelů v zahraničí.



Venca Roháč a Ivoš Krejzek v popředí sta věží.

Minulý rok ti v létě v nakladatelství s názvem Nadační fond Holar vyšla obrázková kniha, kterou jsi pojmenoval „Ze svobody do svobody“ s podtitulem „Sto obrázků jízdy totalitou“ a spolu jsme ji potom v listopadu pokřtili ve Strážnici na 12. ročníku Koncertu proti totalitě, nesvobodě a komunismu. Víš, že právě s touto velmi zajímavou knížkou by ses rád pokusil prosadit i v Americe. Mohl bys nám prosím o ní něco povědět?

Ta knížka vznikla vlastně náhodou. Kdysi jsem někde viděl nepříliš známý obrázek mistra Josefa Lady z počátku padesátých let, kde „oslavoval“ příjezd traktoru na vesnici. Tohle téma se velmi lišilo od žánrovky z jeho milovaných Hrusic, které vznikaly ve svobodnějších dobách první republiky, a bylo očividné, že volnost tvorby vystřídal tvrdé zadání komunistické strany a vlády. Tento kontrast proti poetice svobodného umění poplatný tehdejší době mě docela zasáhl. Začal jsem přemýšlet o tom, co by asi Lada kreslil, kdyby svůj nejproduktivnější život prožil v totalitě a nesvobodě komunistického režimu, a protože nebyl nikdo, kdo by mi dal kvalifikovanou odpověď, zkusil jsem si na takové téma v jeho stylu pár kreseb. Účelově jsem vytvořil fiktivní městečko Rusice a vznikly první obrázky: Příjezd delegace z kraje, 1. máj Rusice 1981 a Zatýkáni kulaka 1951.

Lidi kolem mne to docela zaujalo, a tak jsem ještě něco přikreslil, a protože se Ladovy obrázky neustále využívají v kalendářích, také jsem potom jeden nástěnný vytvořil.

(Pokračování na straně 2)

Velké vydání Uši a Vítr

Součástí velkého vydání Uši a Vítr č. 1806 k festivalu Krákor je kniha básní Miroslava Václavka s ilustracemi Miloše Vacíka: S rybí kostí v krku, vyšla v roce 2015 péčí vydavatelství Ears&Wind Records. Velké číslo (noviny+knihu) dostanou zcela automaticky abonenti Uši a Vítr do svých poštovních schránek společně s novinami. Ostatní si velké číslo mohou opatřit za dotovanou cenu 100 Kč.

Rozhovor: Vít Raška

Vít Raška je zakládajícím členem kapely Metalurg, působí rovněž ve formacích Balet československého rozhlasu, Herman Trtaumer, Lamram Jam, Kotvar a dalších. V rodinném domě provozuje amatérské nahrávací studio Chlív, kde byla nahrána řada desek vydavatelství Ears&Wind Records. Každoročně pořádá Zahradní slavnost na dvorku rodinného domu, kde poskytuje azyl spřízněným hudebníkům.

Já se nějak nerad vůbec pletu lidem do jejich osobního života. Zásadně. Jednou jsem v jednom baru v Praze seděl s Pavlem Z., když k našemu stolu jednu chvíli přistoupil Milan Knížák: „Čím se, Pavle, vůbec živíš?“ byla jeho první věta hned po pozdravu. Pavel se na mě (nikoli na něho) udiveně podíval, usmál se a hluboce potáhl z camelky. Tot vše. Takže jakou otázku pro Tebe, Víto, úvodem? Jdou řeči, že provozuješ nahrávací studio. Do jaké míry je to pravda?

Je to mýtus, pod pojmem nahrávací studio si představuji zhruba něco takového jako Abbey Road, ke dnešku se ale význam poněkud posunul a plnohodnotné nahrávací studio je laptop a mikrofon v předsíni, ale zpět k otázce – mě vždy zajímala hudba, umění, které dokáže působit na smysly – až extaticky – jako žádné jiné, mě prostě odjakživa fascinovalo – a to mě před lety přímo i nepřímě vedlo k pokusům o tvorbu –, jako místnost posloužil bývalý chlív – a studio bylo na světě – ostatně odtud i název – a postupné dovybavení obstojnou technikou o tuším až 27 stopách dovolí zachytit celou kapelu najednou (už samotné bicí spotřebují zpravidla kolem deseti stop).

(Pokračování rozhovoru na straně 16)



Krákor dvacátý

Podrobný harmonogram dvacátého ročníku bezhlavého festivalu na vlně hořícího psa najdete na straně 19 tohoto čísla.

Nenatírat hovna narůžovo

Vznikl díky crowdfundingu a zanedlouho po jeho vzniku se začali ozývat lidé s dalšími námety. Některé byly zajímavé, a i já jsem pak začal cítit, že tohle téma není ani zdaleka uzavřené. Navíc součástí obrázků byly všemožné stroje, které u nás v těch dobách na silnicích, cestách, nebo i polích jezdily, a tak bylo více méně pro radost stále co kreslit.

Prvotní nápad vytvořit tuto obrázkovou knihu vznikl, když jsme před časem seděli s kamarádem Johnym Vanharou v brněnském hotelu International. A protože Johnny žije dlouho ve Spojených státech, tak přišel s myšlenkou, že by moje obrázky mohly zaujmout též krajany za mořem, neboť jsou plné vzpomínek, událostí i tradic, a také autáků, které si mohou pamatovat z dob, kdy ještě žili v ČSSR. Kniha měla podle plánu jako celek vytvářet nostalgii, kterou bude výrazně podtrhovat ladovský styl kreseb. Pustil jsem se do práce a finální stovku obrázků opatřil krátkými texty. Mezitím jsem občas něco pustil na sociální síte, abych měl nějakou tu odezvu. Projekt mezitím zaujal moji známou z Brna, paní Libušku Jindrovou, a ta s ním zase seznámila svého kamaráda pana Slavojce Čegana a pana Tomáše Janečka, kteří mi poskytli pomocné ruce ve formě několika kilometrů křídového papíru a možnosti vydat knihu u nakladatelství Nadační fond Holar. No a „Ze svobody do svobody..." tak bylo najednou docela rychle na světě, a abych neza-

pomněl, právě mám doma připravenou zásilku několika kusů, která zamíří do krajanského spolku ve Státech.

Na konto zmiňované knížky ještě dodám, že její křest, který proběhl loni ve Strážnici, byl super. Rád bych tímto poděkoval pořadatelům akce a všem, kteří u toho byli.

Toble je Tvůj první rozhovor do našeho undergroundového občasníku, ale s rozhovory do jiných novin a časopisů už máš dostatečné zkušenosti. Víš, že o Tobě často psali šílenosti a polopravdy. Jednou Tě dokonce přirovnali k postavě Chrise Adamse z filmu Sedm statečných, kterou ztvárnil populární americký herec Yul Brynner. To bylo tehdy, když jsi brdinně zachraňoval zaměstnance jednoho obchodního řetězce. Snažil ses pro ně nezištně vyjednat lepší pracovní podmínky. Dokonce k tomu rozhovoru s Tebou tehdy přidali fotku, kde jsi se Yulu Brynnerovi velmi podobal. Tvoje nezištnost tě vedla i k práci pro různé nadace, učil jsi děti na soukromé škole výtvarnou výchovu, svými obrázky jsi vyzdobil část chodeb v brněnské dětské nemocnici, a to je jen malá část toho, čemu se věnuješ. Víš o Tobě, že dlouhodobě spolupracuješ například s Městskou knihovnou v Šumperku nebo s Národním muzeem v Praze. Pořádáš výstavy, vernisáže. Dobře si pamatují na vernisáž v Psychiatrické léčebně v Bohnicích nebo v centrále KSČM v Praze. Přibliž nám prosím alespoň část těchto svých aktivit.

Nebudu lhát, když prozradím, že práce pro nadace, kdy jsem dělal na interiérech zdravotnických či školských zařízení a také v dětských domovech, mne docela naplňovala. Zároveň však musím říct, že mnohé z toho, co jsem tam viděl i prožil, mělo pro moje vnímání velký přesah. Některé problémy mě zasáhly o to víc, že jako dítě jsem toužil žít v Dětském domově. Připadal mi tehdy mnohem vlídnější a bezpečnější.

Chtěl bych ale ještě zmínit, že ne všechny nadace byly tak úplně „fajn“ Jde víceméně o takové, které si založí jakési polozapomenuté rádoby celebrity, zejména proto, aby díky prezentaci svého falešného humanismu získaly vylepšený mediální obraz a k tomu něco nemálo k živobytí. Na dětech, o které má jít především, jim v těchto případech až tolik nezáleží. Pryč od toho. Čas se pomalu sune jinam, ale moje snaha pomáhat stále trvá. V poslední době se k tomu vracím alespoň oklikou. Sem tam mně totiž napadne nějaká dětská říkanka a právě proto jsem se rozhodl, že to k něčemu využiji, že budu tyto „veršovánky“ sepisovat a přidávat k nim ilustrace. Tento projekt jsem pojmenoval „Říkačky a básničky pro chlápky a paničky“, vytvořil jsem mu stránku na FB, a vyzval lidi, aby mi posílali obdobná díla, z nichž vybraná opatřím obrázkem a vytvořím z nich knížku. Výtěžek z ní potom půjde na podporu snaživých dětí z Dětských domovů. Snaživých proto, že právě ty to mají v Dětských domovech těžší. Tím, že projeví svůj talent a pokoušejí se něčeho dosáhnout, se stávají trnem v oku ostatním. Tito je potom s oblibou šikanují, srážá a zneužívají, což ve finále vede k obrovským, zejména psychickým újmám na těchto nadaných dětech. Kdyby nevládla falešná korektnost, mohl bych říct, že je to záležitost převážně jistého etnika, ale to dnes moc nejde, že? Tahle podivnost, pokřivenost a posun v hodnotách se projevuje i v přípravě mé knížky. Básničky se do ní schází pěkné, třeba i od tebe a přes paní spisovatelku Vladimíru Krejčí, až k před časem zesnulé skvělé Nataše Tanské, mimochodem Barunce z první filmové verze Babičky od Boženy Němcové. Nejdřívější z nich budou zřejmě ty moje, protože u těch to někdy „kárající“ veřejnost ze sociálních sítí takzvané nevydejchá, a ucítí nezměrnou potřebu napsat mi názor. Zatím nejsílenější odezvu jsem měl po zveřejnění říkanky Koza. Celé to zní docela nevinně:

*Naše koza rohatá,
měla 4 kůzłata.*

*Snědli jsme je na česneku,
to vám bylo v chlévě breku.*



Václav Roháč v blázinci



Kresba Václava Roháčka Zatýkáni mániček na statku

Soudce Lynch měl následně opravdové hody. Od prostého vyzdvihování mé krutosti, přes pobídky, abych se nad sebou zamyslel, až po veřejné ukamenování s přáním, abych se dostal do ruky zvrhlému kanibalovi. Zuřivost některých dam se rapidně zvýšila ve chvíli, kdy jsem jim začal vysvětlovat, že když například pojídají kousky kuřat, které jsou nenápadně ukryty v různých salátech, tak vlastně také pojídají mláďátka. Slepíčka přece není méně hodnotné zvířátko.

Líbilo se mi to, provokovat mě baví a ty názory o mé domnělé krutosti jen korespondovaly se stylem a smyslem těch stránek a duchem té knihy.

Nic není nikdy úplně idylické a dětské domovy jsou toho příkladem, i když se jmenují dětské. Někdy nebo pro někoho mohou být plné trápení, smutku i hrubosti. Můj záměr je jasný, tedy, aby takové byly i básničky v připravované knize. Nemám zájem o falešná slova překrývající pravdu. Vždyť proč třeba kvůli jemnocitu nějaké pološílené ochránkyňe namalovaných kůzlátek natírat hovno na růžovo a sypat na něj trpytky? Ono kvůli tomu páchnout nepřestane, pořád bude mít svou formu a vůni a tuto pravdu ocení i ty děti, kterých se můj projekt týká, mnohem víc než všude přítomná faleš. Pravda holt někdy smrdí docela dost, a skrývat ji nikomu neprospěje. Spíš naopak.

Venco, známe se už dlouho, řekl bych tak od roku 1987. Dělalí jsme zrovna oba

v jednom brněnském strojírenském podniku na jedné mašině, ty ses právě vrátil z vojny a já se tam tehdy trápil jako učeň. Nějak jsme časem došli k tomu, že píšou básničky a ty jsi mi do mých prvních samizdatových pokusů nakreslil své obrázky. Občas spolu mluvíme o tom, kolik knížek jsi kdy ilustroval, a s těmi zhruba čtyřiceti mými samizdaty, které jsi mi za ta léta výtvarně zkrášlil, je to docela velké množství. Maluješ ale i obrazy. Se svým kamarádem Lukášem Melníkem jsi napsal dětskou knížku Poník jako sen. Znáš málo tak všestranných lidí jako jsi ty.

Jsem rád, že si to myslí alespoň někdo. Ale nakonec si člověk vždy musí vybrat jednu určitou cestu, protože rozměňovat sílu na víc rozdílných aktivit nepovažuji za dobré. Navíc máme všichni pouze omezený čas, a ten je škoda promarnit. To, že mimo malování občas píšou, je zapříčiněné tím, že mám někdy potřebu své obrázky dovysvětlit. Vzpomněl jsi Poníka, toho jsme vytvářeli s Lukášem jen jako takovou očistu mozku při psaní scénáře k jeho absolventskému filmu na JAMU, kde studoval, a to, že z ní byla fajn knížka, bylo věcí náhody. Hodně se líbila, a ještě dnes občas dostávám od dětských čtenářů různé všemožné koníky. Nejvíc si cením jednoho keramického exempláře. Balíček s dopisem a touto figurkou mi totiž poslala paní učitelka ze školy pro slabozraké. Prý jim naši knihu četla mnohokrát. Moc se dětem v té škole líbila a tak jsem od nich dostal toho krás-

ně vymodelovaného koníka, dokonce s politurou, byl jsem velmi překvapen tím, že neměl oči. Takové momenty u své práce miluju. Je to přesah, který přijde neočekávaně.

Potěší mě třeba, když někdo kvůli mému obrazu přestaví celý obývací nebo když mi za olejomalbu zaplatí desítky tisíc. Není však nad reakce dětí, ty jsou nejkrásnější, nejdojemnější. Tam nic nejde ošidit, je to o opravdové upřímnosti v dobrém i zlém.

K našemu seznámení dodám, že tak, jak to píšeš, tak nějak tak to tehdy bylo.

Byly to fajn časy, všechno před náma... kdo by si ale pomyslel, že uplyne hromada let, a ty mne budeš zpovídat do tohoto vysoce kvalitního časopisu.

A ilustrace tvých básniček... tak to jsem dělal moc rád. Nejen, že se mi básničky a tvůj styl „Bukowského pro chudé“ líbil, a zároveň mi nikdo nemohl vytknout, že kreslím „sprostárničky“, protože jsem pouze ilustroval tvůj text. Takže jsem si to užíval a měl zdánlivě alibi.

No a vidíš, kam jsme se dostali. Od něžných pohádek k ilustrování básniček o chlupatých dámách a tělních tekutinách. Zdá se, že jsi měl nakonec s tou všestranností pravdu.

Narodil ses na Jižní Moravě, jsi rodák z Valtic. Dětství jsi strávil ve Starovičkách, malebné visce nedaleko Hustopečí. Nějakou dobu jsi působil v Brně, a když to trochu zkrátím, tak tvá životní cesta tě předtím, než ses usadil v Praze, zavedla do Šumperku. Mé první autorské čtení jsi mi domluvil v tamní Městské knihovně. Praha je hlavní město, ale Šumperk je Šumperk. Řekni nám něco o době, kdy jsi žil v Šumperku.

Šumpr, jak se mu tam říká, byl pro mne v mnoha ohledech zásadní. Díky lidem, které jsem tam potkal, mohl můj život konečně nabrat jiný směr.

Mé dětství a dospívání v oné, jak píšeš „malebné visce“ nebylo vůbec tak ideální, jak by se mohlo zdát. Coby dítě jsem několikrát utekl z domova a od čtrnácti let jsem býval přes týden na internátě v Brně. Víkendy jsem raději trávil v ulicích, než abych se vracel domů. Hodně jsem tenkrát zažil, ale o tom snad až někdy jindy. Zachránil mě vlastně až nástup na základní vojenskou službu...

No a najednou byl ten rok, kdy jsme se potkali při výrobě zbraní ve Zbrojovce, zablblí si... a já následně začátkem devadesátých zmizel na několik let do střední Asie. Když jsem se vrátil zpět do Brna, pracoval jsem pro reklamku jako výtvarník a docela si to užíval. Občas jsem zajel za

INZERCE:

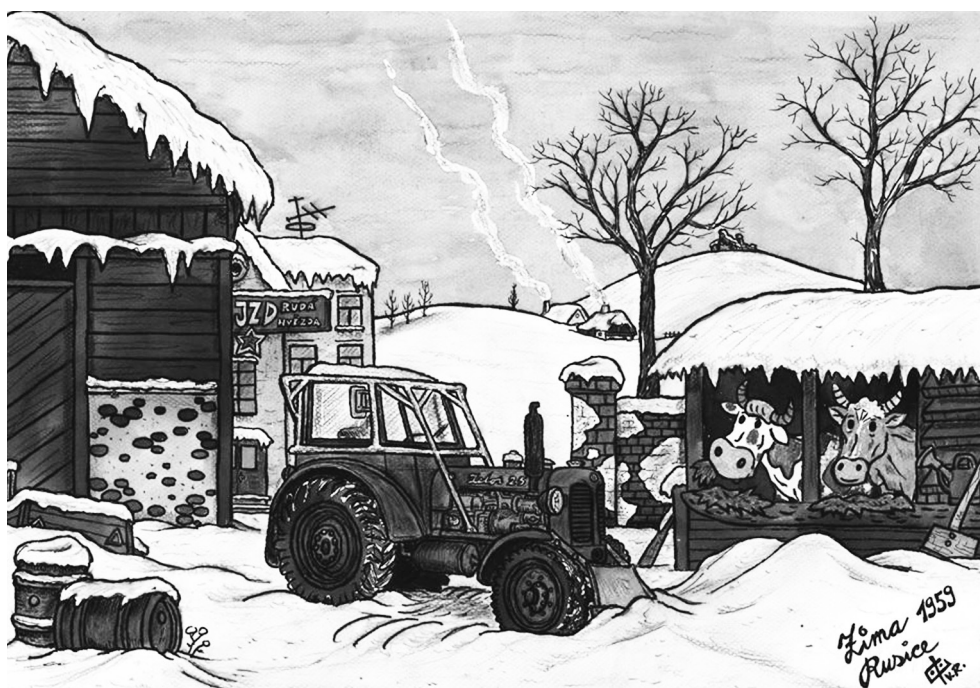
Tel.: +420 542 210 46
info@jacobbrno.cz
Brno, Jakubské náměstí 7

Jacob Brno

Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha, osobní přístup nebo jedinečné skloubení tradice a moderny, jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinam.

kamarádem Radkem, kterého jsem potkal v Kazachstánu, do Šumperka. Moc se mi tam líbilo, mám rád hory a lesy. U nás na jihu, kde je kopec, tak na něm trůní vinohrady. V tomto ohledu byl Šumperk pro mě něčím úplně jiným a lidi tam byli taky

Zvládnutí profese ale není všechno. I když jsem se díky zakázkám dokázal osamostatnit a upevnit svou sebekázeň, hodně se na formování mého já a na tom, že jsem se dokázal přenést přes minulost, podepsala velká rodina Melníkových,



Ladovská parafráze – momentka ze zimních Rusíc

celkem fajn. Když po nějaké době přišla nabídka učit na tamní speciální škole výtvarku, vzal jsem to jako výzvu a po patřičných procedurách se přestěhoval a prostě začal. Jak jsem byl rozjetý z reklamky, kde jsem se podílel na obrovských malbách na fasádách domů, pustil jsem se se svými žáky do projektu vymalování vestibulu školy. Hodně se to líbilo a já dostal možnost zkrášlit svými obrázky zdi dětského oddělení místní nemocnice. To už byl jen krůček ke spolupráci s Nadací Nova atd.

V Šumperku jsem poznal i holky z Okresní knihovny, ředitelku Zdenu Daňkovou a Jitku Sopperovou, která se stala mojí výbornou kamarádkou. Díky nim jsem mohl pracovat na projektu regionálních komiksů, a následně, když přišly další nabídky, tak jsem kreslil do místního tisku, pořádal výstavy, podílel se jako výtvarník na mnoha, zejména dětských akcích, například na Noci s Andersenem, kdy jsme byli jedni z prvních, kdo se k téhle dnes již rozjeté záležitosti přidal. Na Noci s Andersenem s nimi konec konců spolupracuji dodnes, kvůli tomu jsem odmítl i účast v Praze. Je paráda, když malý děcka, co s námi byly na prvních ročnících, a jsou už dnes dospělé, nám chodí s nadšením pomáhat anebo se přijdou podívat i se svými ratolestmi. Je to už snad sedmnáct let, co jsme s tím začali...

Šumperk mi umožnil, abych se prosadil jako výtvarník, získal jisté sebevědomí a mohl se vydat do Prahy. Ovšem to už je jiný příběh.

která mě prakticky adoptovala, a to, že jsem měl možnost s nimi sdílet kus života, mi velmi změnilo celkový pohled na svět, dodalo důvěru k lidem a pomohlo mi vytvořit si jistý životní řád. Bez jejich pomoci bych toho asi moc nedokázal. To je tedy to, co mi dal Šumperk.

S paní spisovatelkou Vladimírou Krejčí jsi pro nakladatelství Egmont vytvořil několik knížek Děsivých dějin pro mladé čtenáře. Dvě z nich mám doma a některé tvé obrázky v nich jsou opravdu „děsivé“. K tomu, abys vyděsil děti, používáš pochopitelně jiné metody než já, a jiné metody používáš při psaní i paní Vladimíra Krejčí. Mně často stačí udělat jenom „Bu Bu“, ale o tom někdy, až bude tma a řádky mých knih budou nečitelné. Jak jste se vy dva vlastně dali dobromady a jak se vám spolu na Děsivých dějinách spolupracovalo?

S Vladkou Krejčí, jež si mne jako ilustrátora vybrala na základě mých jiných prací, byla hezká spolupráce. Škoda jen, že se tomu psaní momentálně tolik nevěnuje, ale chápu, že pedagogická činnost, kterou v současné době dělá, chce taky své. Snad někdy spácháme konečně i zatím nerealizovanou čtvrtou knížku, o děsivých pravidlech pravopisu.

Pro cyklus Děsivých českých dějin jsme vytvořili knížky o čarodějnických procesech a historii školství, a poslední o děsivém dětství v průběhu věků.

Práce na děsivých dějinách pro mne byla hodně poučná už jenom proto, že Vlad-

ka je velmi pečlivá historička, a navíc je z těch spisovatelů, co nenechají výtvarníkovy volnou ruku a vymýšlí i náměty na konkrétní ilustrace. V každém dílu jich bylo kolem dvou stovek.

Když jsem například v poznámkách četl, že mám udělat obrázek školy v Mezopotámii, musel jsem pátrat, jak to tam mohlo zhruba vypadat, oděv, architektura, na čem děti seděly, jaké mohly mít pomůcky. Příprava mi často zabrala alespoň měsíc a ani to mnohdy nestačilo, protože když máš namalovat patnáctiletého Komenského nebo starověkou Tiberu plnou mrtvých dětí, otroctví či něco o dětství v lágrech, to jsou věci, které prostě jen tak nevygooglíš. Byly to obrovské výzvy, a dnes díky nim nemám problém do detailu nailustrovat třeba hlídku u bran nějakého města, protože dobovou architekturu, módu i zbroj, mám téměř v malíčku.

U edice Děsivých dějin, která vychází v mnoha zemích světa, musí být různé dějinné ukrutnosti zpracovány textem i kresbou tak, aby působili dětsky a s jistou dávkou humoru, ale zároveň pravdivě. Děti k takovým tématům potom přistupují bez obav, a o zlu se dozví i něco víc než pouhé suchoporné údaje ze školních učebnic. Ve světě to dokážou skousnout, ale u nás to je někdy problém.

Když nám v nakladatelství navrhli, jestli si na téma knihy Strašná škola a hrozí učitelé chceme udělat besedy po základních školách, souhlasili jsme, ale nějak nás nenapadlo, že podtitul těch knih „O čem se vám učitelé neodvážují říct“, který byl zadán nakladatelstvím, bude pro některé pedagogy problém. Spousta z nich však děsivé dějiny milovala, oceňovala jejich



Kresba V. Roháče

styl a to, že je děti rády čtou. V jednom středomoravském městečku

jsme se v rámci těch besed setkali s něčím opravdu zvláštním. Jen co jsme vešli do třídy, byla cítit taková ta zvláštní atmosféra, ale protože jsme měli vytvořený vtipný koncept besedy, a děti se zapojovaly a bavily, bylo to prima. Po chvíli jsme si však všimli, že nás od zadních lavic propichují dva páry nenávidných očí starších žen.

Když jsem potom na tabuli nakreslil školu, a tu na přání dětí, v rámci debaty o krutých metodách vyučování v minulosti výtvarně „zapálil“, ony pedagožky to nevydržely a začaly jásající třídu svým výhružným jekotem paralyzovat. S úzkostí v hlase a zalykáním se, nám sdělovaly, že si budu stěžovat na ministerstvu školství a vyzdvihovaly své vlastní metody výuky, očividně ovlivněné jejich bývalým členstvím v komunistické straně před zakříknutou třídou. Oznámily nám, že ony se dětem nebojí říct nic, a jak je proto podtitul knihy uráží. Poukazovaly

na pasáže o okupaci, a jak prý si z něčeho takového můžeme dělat legraci. Byly absolutně hloupé a vůbec nechápaly, že celá ta celosvětově úspěšná mnohamilionová série má svá určitá pravidla a já se děsně bavil, když jsme jim v dešti jejich zahořklých slin oponovali a viděli, jak nám při tom děti fandí.

Asi po půl roce mi kdosi poslal odkaz na tamní místní plátek, kde obě vyjádřily své rozhořčení, a podpořily je tuším třemi dopisy dětí, které očividně napsaly tyto pedagogické hvězdokupy samy.

Ale většinou to ve školách bylo super, z takových besed si člověk odnese vždy víc toho pozitivního. Každopádně reakce dětí byly úžasné, a je velká škoda, že se nakonec i z Vladky stala učitelka, namísto toho, aby se věnovala psaní. Trochu se taky obávám, že na učilišti, kde momentálně působí, zvolna ztrácí svůj jemný humor a nadhled. Ale to už je dnes taková doba.

Poslední věc, na kterou se tě zeptám, souvisí s tím, že se letos chystáš vystavovat svoje obrázky na jubilejním dvacátém festivalu Krákor. Jak se připravuješ na tento vysoce kvalitní a také kuřácký festival? Oprášíš třeba po mnoha letech svůj starý zlozvyk a koupíš si na ty dva dny kármu cigaret?

Tohle je výzva. Bohužel jsem kvůli ilustrování a pracím na zakázku už přes dva roky nenamaloval plnohodnotnou olejomalbu, která samozřejmě na výstavu patří nejvíce, a tak vyhledám a vystavím pravděpodobně ilustrace co nejbližší tématu. A kármu cigaret si nekoupím, musím ti oznámit, že jsi mne poněkud rozladil, protože když jsi tvrdil, že se na festivalu bude také kouřit, představoval jsem si to trochu jinak! No, ještě že to vím předem, alespoň odvolám tu depilaci.

Otázky – Ivosh Krejček

Na hliněné niti:

Galerie Jana Steklíka – pokračování

Open!

Sochař Jaroslav Róna onehdy v jednom rozhovoru řekl, že „neustálý tlak na originalitu v umění vede k jeho totální destrukci“. Už Goethe mluví o originalitě, že vlastně už ani není možná, což je sice do jisté míry pravda, na stranu druhou až příliš alibizuje právě Goetha, který příliš originální nebyl. Vymýšlel, parafrázoval, vyzobával cizí příběhy, jednoduše ani tvůrčí loupež mu nebyla cizí. Navíc byl zpravidla nudný, což je – z mého osobního pohledu – vlastně jediná věc, kterou bych mu opravdu zazlíval.

Kdo věru nudný nebyl, byl náš vzácný přítel, tvůrce z nejopradovějších a vzácných kumpánů, jací už se dneska nerodí – Jan Steklík. Rozhodl-li jsem se – a požádal-li jsem milou vdovu o souhlas – založit Galerii Jana Steklíka, myslel jsem to zcela vážně, s veškerou úctou a respektem. Organizoval jsem velké kolektivní výstavy v místnostech o ploše 350 metrů čtverečních dokonale pro výstavy vybavených a zabezpečených. Když pominuly tyto možnosti, prohlásoval jsem, že pokud to jinak nepůjde, udělám galerii, kde budou vystavována díla velikosti poštovní známky, a udělám ji třeba zrovna jen v pokoji, kde právě budu tou dobou bydlet. Částečně se mi to splnilo – v redakci nakladatelství Vetus Via, v Brně, v ulici Pod Kaštany, v letech 1998-2008, kde prostory přece jen více přály věci než ten můj předpokládaný pokojík poštovních známek. Těch výstav bylo hodně, a jména věhlasná: Jan Koblasa, Pavel Brázda, Libor Krejcar, Jiří Lacina, Václav Stratil, Marian Palla, Radim Hanke, Pavel Preisner a další a další. A také Jan Steklík.

Dnes je situace zase jiná. A jsem vděčen Petru Veselému, že mi výrazně pomohl najít a nacházet průběžně další východiska. (A také Janu Zuziakovi, který nás při tomto hledání věrně doprovázel.) Prostor této bývalé Galerie Pod Petrovem. Nyní milé, veskrze pohostinské a pohostinné zařízení kavárny, ba restaurace, se skoro steklíkovským názvem: „Kafe na gauči“.

Jednou jsme s Honzou byli z jakési pizzerie či vinárny-cukrárny v Ústí nad Orlicí, jeho městě domovském, vyhazování personálem ještě s velkou rezervou před zavírací hodinou, což mne pobouřilo: „Honzo, Tebe vyhazují v Tvém rodném městě z hospody ještě

dřív, než vůbec zavrou?“ – Honza – již na schůdkách na ulici – říká tiše, s omluvným úsměvem: „To víš... opilec.“ Tak takto jsme, přátelé, dopadli. Jenže „Opilců“ již není! Jen takoví, kteří těmto bardům a tulákům Absolutna nejsou hodni ani tkaničky u bot zavázat! Jsme zde, a jinam zatím nepůjdeme. A tady jsem kruhem opět u té „originality“, kterou jsem začínal. Originality díla Jana Steklíka – a celá jejich řada visí v Národní galerii, ve věhlasných muzeích umění amerických, australských a samozřejmě evropských. Proč se s nimi štrachat pod Petrov, když zde máme příležitost představit Jana Steklíka a jeho dílo vlastně mnohem trefněji a významuplněji, než kdybychom jako v British Museum museli usednout do lavice sedadel jako v biografu, abychom nepohnutelně a zbožně mohli zírat na Originál Leonardovy Madony s Dítětem? Ne. Budeme představovat dílo Jana Steklíka v jeho mnohovrstevnatosti skrze dokumenty, fotografie, věrné reprodukce, a také nejrůznějšími souvisícími texty, které zde prostě ke čtenářské konzumaci zpřístupníme.



A přitom celý další zdejší provoz bude běžet svým způsobem a žít svým vlastním životem, jak to odpovídá duchu tohoto podniku, a jak jej taky milé provozovatelky, dámy Dagmar a Adéla Bártovy, osobně za sebe garantují. A v tom jim ze srdce i nadále přeju klid, pohodu, vyrovnanost a pokoj v duši z dobře vykonané práce. Zcela ve stylu života a díla Jana Steklíka.

*j. e. f.
Psáno v ambulanci jednoho oddělení fakultní nemocnice
U Sv. Anny v Brně, 24. 1. 2018
dopoledne*

Úhly pohledu: Bojovat za svoji vizi, ale nebát se prohry

To jsem si odnesl ze svého posledního čtení. Přiznat si i to, co se těžko přiznává.

Můj příběh je obyčejným příběhem nočního večera v Brně a pasáž, o které mluvím, je tato:

Z ukřižené knajpy
přímo do úlu přeplněného klubu
a zase ty zasněné pohledy na cizí krásy,
které nikdy nebudou tvoje
ty toužebné pohledy, které dnes svět uzamkl
v hanebném slově male-gaze
jenž poletuje nad očicháváním
samců a samic
jako otravný ovád

Sakra, nálepkujem se, jako bychom byli zasnáný zboží v Tesku!

snad se ještě dočkám doby
kdy všechny ty menspredingy a mensplejiniggy a mejlgejziny
zapadnou kamsi mezi čistonosopleny

ale ne...
dobře vím, že ta slova mě přežijí
ta slova jsou budoucnost
tak inžój
„tak ahoj, já jdu pryč“

Vojtěch Landa

Filmové okénko:

Tenhle měsíc mi hlavě utkvěly dva bijáky. Za prvé klasický Wes Anderson: *Psí ostrov*.

Wes Anderson: *Psí ostrov*



Co říct o Andersonovi? Je to bůh současného filmu a neumí natočit špatný film. Je to animovaný, je to kamerově bezchybný, je to vtipný, je to z Japonska a všechno důležitý se sděluje v haiku:

Už konečně lámu hůl
Nad lidstvem
Námraza tuhne na okenní tabulce

Robin Hardy: *The Wicker Man*

Ovšem druhý klenot jsem vykopal až z roku 1973. Možná je to klišé, ale tyhle filmy se dnes vážně netočí. Ortodoxní křesťanský policista Howie se vydává pátrat po zmizelé holčičce na malou ostrovní komunitu. O ostrov se v Anglii nikdo moc nezajímá, dováží se odsud ovoce, ale kdo by do té prdele jinak jezdil? Nic takového jako turistické trajekty tu zatím neexistuje. Na ostrov se dostanete leda svou lodí či letadlem. Policista po příjezdu nachází pohanskou komunitu s velice otevřeným sexuální životem. Krása filmu spočívá právě v tom, že nevíme, komu vlastně fandit. Sexuální uvolněnost vesničanů je jistě sympatická, na druhou stranu ale vyšetřování sabotují a zmizelá holčička je vůbec nezajímá. Navíc se zdá, že téměř nikdo z ostrova nemá všech pět pohromadě. Sympatizovat s policistou ale také není snadné. Věčně škrobený a nepříjemný, kromě vyšetřování neustále peskuje vesničany za jejich pohanskou výuku a na jejich vtipné odpovědi nemá nic než svoji slepou víru.



„Ptáte se, jaké nesmysly děti učíme? Myslíte, že je máme raději učit, že syn boží se narodil Marii po neposkrvněném početí?“ rýpne si do něj jeden z pohanů.

Ačkoliv se při svém vyšetřování seržant Howie řídí striktně rozumem, jakmile přejde na náboženství, může si se šílenými vesničany podat ruku.

Samotný děj filmu se odvíjí v tradiční, ale výborně strukturované zápletce. Howie se brodí přes pavučinu lži a hledá stopy ztracené holčičky a snaží se nevidět všechny ty orgie a rituály, které kolem něj probíhají. Nahé děti skákají přes oheň, krčmářova krásná dcera každý večer zaučuje jiného mladíka. Zdá se, že kromě sexu a zpěvu nikdo z vesnice nic nedělá. A seržant je sám, opuštěný se svým panictvím (má teprve před svatbou), morálkou a principy.

Zápletka je výborná, nicméně nebyla by ani zdaleka tak silná, nebýt výtečného soundtracku. Existuje jen několik takto výtečných skvostů. Mám na mysli fakt, kdy děláte písně komunity, která má být trochu pro smích, ale zároveň se vám podaří stvořit tak krásné písně s vynikající pohanskými texty, že by se člověk nejraději na ten ostrov odstěhoval a smilnil, zpíval a tancoval u summerisleského ohně. Nevěříte? Stačí zadat do Googlu například píseň Gently Johnny. Překrásnou baladu o nočním milování, kterou panický seržant přes zdi krčmy musí poslouchat noc co noc, když se s erekcí převaluje a bojuje se svou touhou, zatímco kolem se to všechno páří. Autor písní Paul Giovanni vycházel z keltských písní a textařsky si vypomohl i básněmi skotského poety Roberta Burnse.

Vojtěch Landa

Na vlně hořícího psa: Milada a Milan

Přetočil se na druhý bok. Postel neslyšně zavržala. Cíp peřiny si přetáhl přes hlavu a snažil se usnout. Ale spát nemohl. Chvilí jen tak nehybně ležel a vdechoval vůni růží z květovaného polštáře. Ústa se mu samovolně několikrát otevřela, když hluboce zívla. Tělo si říkalo o spánek, ale hlava byla proti. Snažil se nemyslet, nemyslet na nic. Ale věděl, že tam někde za jeho zády je. Jeho minulost a ona. Slyšel její dech, a když jej objala, bylo to, jako by se píchнул o trn. Prudce vstal, a zatímco její ruka padala na postel, odešel do kuchyně. Sklonil hlavu nad dřez, otočil kohoutkem a otevřel ústa. Pil hltavě. Jako štvané zvíře. Zavřel vodu a opatrně, aby se nedotknul narezlé trubice, narovnal unavené tělo. Cizí dotyky neměl rád.

Poslouchala, jak jeho bosé nohy pleskají o dřevěnou podlahu. Cítila se zmatená. Uléhají spolu již šestý měsíc a nic. Naprosto nic. Když se jej pokusila dotknout, pokaždé uhnul. Je to podivín, pomyslela si. Ale s dobrým srdcem, spěšně dodala, jako by se zastyděla. Tehdy seděla sama v opuštěné nádražní hale, čtvrtá noc byla v půli a všechny vlaky pryč. Občas si vyslechla oplzlé poznámky chlapů, kteří se vypořádali z hospody na peróně, aby pak vrávorajícím krokem pokračovali tam, odkud ona utekla a co již neměla. Hlava v dlaních, noc, zima. A pak k ní přistoupil on a ona slyší, pokud nemáte kde spát, tak pojďte se mnou. A pak jej vidí, jak vychází na prázdnou ulici, zastaví se, zapálí si cigaretu, dým pohltní vítr, ohrne si límec kabátu a vychází do noci. Beze slova vzala kufr, těžší o čtyři dny tady v hale a vydala se pomalu za ním.

Když se vrátil do postele, spala. Lehl si na záda a koukal do stropu. Z dálky slyšel příjezdět auto, pak se na pravé straně místnosti objevily záblesky světel, přeskočily na strop, pak na levou stranu, a když hluk auta zesílil, světlo zmizelo, auto projelo pod jeho okny a pokračovalo dál. Rozhostilo se ticho, ve kterém slyšel její dech. A pak zase hra světel, hluk, ticho. Dříve tohle nevnímal. Usínal vyčerpaný po celodenním kolotoči jednání, telefonování a vyřizování pracovních povinností v agentuře, kterou založil. Dařilo se mu, ale doma býval jen v noci a občas o víkend. Rodině se to snažil vykompenzovat novým domem, dovolenou v tropech, na ledovci. Když jej jednou dopoledne odvedla z firmy policie, nechápal proč. A když se dozvěděl, že jej manželka obvinila ze znásilnění, zhroutil se. Dostal tři roky. Přišel o všechno, syna a dceru již nikdy neviděl. A teď dělá po stavbách, žije v podnájmu a vedle něj leží ona. Skromná a pracovitá. Našla si práci ve fabrice, uklidí, vypere, uvaří. Neptá se a on se neptá jí. Dnes odpoledne jí koupí kytku a vybere nějaké dobré víno. A všechno jí řekne.

Věděla, že nespí. Že zase kouká do stropu. Kdo ví, jaké má trápení, nikdy se jí ani slůvkem nezmínil. Hezký chlap, férový a se zlatým srdcem. Kdyby věděl, jak je mu za vše vděčná. Ale ten jeho chlad jí ničil. Dnes má dostat klíče od ubytovny. Tužku a papíry má nachystané. Vše mu napíše. Bude to dlouhý dopis.

Venku svítalo.

Jeroným Nikdo



DREVENACIKADA.CZ

Devět reprezentativních titulů Ears&Wind Records v celkové hodnotě 1950 Kč za antibatovku 1000 Kč včetně poštovného! JÁ JSEM POZNAL, TERRA IGNOTA, JOSEF KLÍČ, KOLBEN KAVLÍK, THE ROZLADĚN, HROZNĚ, ŠPINAVÉ SPODNÍ PRÁDLO, TYRŠOVA SPOLEČNOST, LENNONIÁDA - MUSIC SESSION 1985

Do kouta:

Venca Roháč & Ivosh Krejzek

CVRČEK

Ivosh Krejzek

*Na jaře když sníh už taje,
prach se vznáší v ovzduší.
Na housličky cvrček hraje
houslistické opusy.
Stromy květou, slunce svítí
cvrček to je virtuóz.
Na pastvině děkuje se
stádu umečených koz.*



BLEDĚMODREJ

I. KREJZEK

*Sluníčko pouštělo paprsky
vyhřívalo zelenou mez
a na té mezi se válel
bleděmodřej pes.*

*Vyhnan byl z chalupy
pro barvu abstraktní,
nemohl mít rád náco,
co není jako ostatní.*

*Matka se ho zřekla,
pán užil dšl mu pár ran holí,
nezbylo než utéct
do nedalekých polí.*

*Chudák malý, nesměle žil
ke všem květům,
připadá si zoufale sám
proti celému světu.*

*Možná se vydá jinač
zkusit své štěstí znova,
možná ho najdou hošné děti,
nebo paní Kubišová.*



Sépiovou kostí:

Jakub Čermák

Písničkář, básník, režisér (nar. 6. 6. 1986). Pod pseudonymem Cernaque vydal 9 studiových alb: Krajiny bez rytíře, Dům slzí, Přítel holubů, Divozemí, Démon v Paříži, Rodinné album, Gravitace, Neboj a Teorie dospělosti. Dále je autorem knih Resumé 17, Padavčata, Stroboskopy, Do vesmíru! a Středohoří. Posledně jmenovaná vychází letos v červnu u nakladatelství Ears&Wind Records.



IV.

Tvoje prababička celý život vyčítala manželovi, že je po válce nevzal do Litáku, zbyly tam po Němcích opuštěné vily, ale on byl sedlák a vybral jim tuhle barabiznu nad Úštěkem, s hliněnou podlahou. Hlavně, že měli polnosti, aby bylo kde se udřít. Praděda zemřel v dvaapadesáti, nadýchal se v JZD nějakého svinstva. Prabába měla jen základku, od svých sedmi sloužila na statku, utekla z Moravy za lepším, ale našla zas jen dřinu. Měla sedm dětí, šila jim po nocích oblečení. Když mohla, četla, ale nebylo to často. Praděda přišel od koní, sednul si v kuchyni ke stolu a zbytek nechal na ní: prasata, králíky, slepice, děti. Takhle žili. Mohli mít vilku po Němcích.

XI.

Tou dobou začalo středohoří klesat. Nenápadně. Tu někdo strčil kamínek do kapsy, tu se kurvě zlomil podpatek, když si ji zpocený Němec bral na kapotě, zezadu, aby mohla zaplatit dluhy po manželovi.

První si toho všiml klub speleologů, když se v jeskyních začali jeho členové mlátit přilbami o stropy. Horám i lidem ubývalo výšky. Krajina vydechovala.

XXI.

Prvně jsi to slyšel z rádia, když jsi byl okukovat scifička v Levných knihách: do Dvojčat narazila letadla, jedno po druhém. Domy se do sebe zhroutily, jeden po druhém, v oblacích prachu se uvolnil strach, který měl být rychle zneužit. To už je patnáct let. Včera jste jeli s Agátkou metrem, jeden po druhém všichni mlčeli a přes uličku seděl kluk s šátkem uvázaným přes tvář. Nějaká paní si ho všimla a dramaticky vystoupila o zastávku dříve. Pak si ho všimla Agátka: „Táto, podívej! Chudáček! Nemá nosánek!“

XXXVIII.

Ten malej kluk tam si dal slib, slova už dávno zapomněl, zůstal jen děsný strach slib porušit.

XL.

Později: zarazils na tom místě do hlíny Artušův meč a šel jsi dál, nedůsledně se vyhýbaje pejskařům. Těch facek, které jsi v duchu dal chlápům, co sprostě hvízdali na holky, kterým jsi sám koukal na zadek. Konečně ses přestal ostýchat nechat ztroskotat všechny ty cizí představy o tobě. Ale to už jsi byl zase ožralý.

XLI.

Někdy kolem deváté třídy jsi s tím pozvolna začal. Přestal jsi třdit informace v přesvědčení, že už tomu všemu delší čas víceméně rozumíš. Ve stejném věku Richard chodil chlastat do sklepů kladenských nonstopů za drobné kurýrní služby. Mezisoučet: Richard přestal pít, krajina se osypala řepkou a ty ses pořádně nenaučil ani ty zpíčené římské číslice.

XLII.

Jeli jste metrem. Táta se ptal, proč se mračíš. „Nemračím. Přemýšlím.“ Otcově se neumí zeptat na to podstatné a děti odmítají odpovědět dřív, než to podstatné samy zapomenou. Píšu a Agátka v postýlce luští Medvídka Pů, vidím ji v pootevřených dveřích. Mračíš se.

L.

V tom roce spadnul v Ústí jednohýžebník pod taxík a zase vstal a mával přitom zveselá holí jako dirigent tohotoh přestupního města. Myši dírou procházely dvě holky, dvojčátka, v totožných těsných šedivých sukýnkách a v podprsenkách s kosticemi, otáčely hlavami opilců a policajtů jako mořský vánek korouhve. Sex. Kam se podíváš. Ústí. Spíše odněkud než někam.

ze sbírky Středohoří

Důkazy: Svatopluk v Rusty Nail (20. 4. 2018)

Sváťovi nemůžeš říct NE!



Původně myslel můj kamarád Dědek, že kazetu se Svátou Karáskem nedohledá, ale dohledal. Strana B kazety TDK: Svatopluk Karásek: Řekni ďáblu ne, nahrávka z roku 1978. Neuvěřitelné se stalo uvěřitelným skutkem: skupina Sváta Karásek & Svatopluk zavítala do Brna, in concreto do mého „rodného“ klubu Rusty Nail. Sváta Karásek se narodil 18. října 1942, v roce 1980 nuceně emigroval do Rakouska, poté působil ve Švýcarsku v letech 1981 až 1997 v Curychu jako evangelický kněz. Jeho život nebyl jednoduchý, ale zůstal celý život bojovníkem s velkým optimismem, což mu může kdekdo závidět.

Večer zahájila kapela s poetickým názvem MIKY & POETIC BAND. Frontman vypadal jako Phil bass von Kryptor z thrashmetalového Kryptoru, a bylo jasné, že večírek začíná. Poté vystoupil známý písničkář Karel Vepřek, na rozdíl od ostatních účinkujících nepotřebuje kapelu, stačí si sám.

A pak to začalo, vystoupila kapela Sváta Karásek & Svatopluk, který první píseň zazpíval sám osobně, Sváta u mikrofonu, Sváta s cigaretou, neskutečný zážitek.

Další písně zpíval velký mistr Rostislav Tvrdík, ale i tak si Sváta zpíval své písně v poklidu na židli. Ostatní členové kapely byli klidní kucií, na triku měli označení „vokno“.

Během koncertu se na foukačku přidal brněnský legendární harmonikář Miloš Kocman, jako host. Samozřejmě, že všichni hosté hlavně sledovali a tleskali velké osobnosti Svátovi Karáskovi, který během totality napsal nejlepší fláky.

Když jsem seděl tam na tý Pankráci / všude kolem mě jenom chlapi v teplácích / já ve snu viděl všechno krajkový / a ženský ty jsou

fajnový.

V ráji poznal on to, co v base já, že ženská je moc fajnová.

Say No To The Devil, Say No. Sejmou ti podobu, sejmou. Sejmou ti otisky, sejmou.

Já jsem nákej stounavej.

Vídím píču i v chlebový patce.

Je pozdě. Too late. Voní se k sobě tulej.

U soudu právu žehná tu / krásná předsedkyně senátu. Tak to dem domů, to je hotový, vždyť ženský ty jsou fajnový.

Nenajde-li – pak je všechno v prdeli.

Jasný, Sváta je ikona, ani tam nemusí bejt, a přece tam kluk jeden je. Je obdivuhodné, jak na tom po těch zdravotních úderech je, Sváto, bravo!

I když tam Sváta občas nebyl, všechny zásadní šlágry zazněly: Say No To The Devil, Say No, Je pozdě (Too Late, tulej) i Ženský jsou fajn (to se víííí). Na place bylo narváno a všichni tančili, jak se točí svět. Krásně jsem si zaskotačil a taky duši vypustil. A vůbec jsem nebyl stounavej.

Různý sound skupiny svědčí o tom, že tahle myšlenka má svůj smysl. Plná rocková hudba, se skvělými slovy, hřměla brněnským klubem Rusty Nail, a já myslím, že i ty kytky naproti v botanické zahradě se spokojeně kejvaly do rytmu. Protože spokojení jsme tu noc byli všichni.

Koncert v Rusty Nail měl totiž Duši, měl Duši.

Závěrem velké poděkování člověku, který vše zorganizoval – Honzovi Bartoňovi.

Věra Procházková a Dědek (Petr Mittner)

Foto Věra Procházková

Mikyho zápisník:

Nevěřte zubařům

Sedím v nějakém pro mě neznámém lokále. Ponorka měla dávno po zavírací době. Nad hlavou, trochu nakřivo, mi visí obraz hořící svíce. Pod ním nápis „Jedině temno umožňuje činnost osvícencům.“ Dva muži, jejichž tváře nevěstily nic dobrého, si svlékli své dlouhé černé kožené kabáty a pod nimi se zjevily hanácké stejnokroje. Přisedli si. Padla na mne tísnivá nostalgie. Jako by stroj času zařadil zpátečku. Zarazil jsem se a byl ve střehu, typický postkomunistický syndrom.

Chlapík s koňským ohonem zarehtal: „Z důvěryhodných nejmenovaných zdrojů máme na vás hlášku. Jste členem zakázaného donkichotského bratrstva pravdy a lásky. Jste zakuklený nepřítel svobody! Píšete a rozšiřujete pochybné pamflety! Vyzýváte k hospodářské samostatnosti Hané. Také požadujete zavést hanáčtinu jako úřední jazyk a její výuku do školních osnov.“

Druhý obrýlený chlapík s hlavou jak koleno připomínal kobru. Spustil bandurskou: „Dokonce navrhuje změnit státní znak. Chcete, aby na něm byla moravská orlice, jak zobe zrno ječmene. Zastranej hanáckej separatisto, žádný král Ječmínek, ale tatíček Masaryk je náš osvoboditel!“

„Máme toho na vás víc,“ ujala se znovu slova Koňská hlava. „V Ponorce jste vykřikoval, že platíte dolarama a při kasírování vytáhl stravenky. To je devalvace měny, ohrožení devizového hospodářství! Za padělání bankovek je pěkná páłka.“

Kobra opět zasyčela: „Postaráme se, aby vás vyhodili z práce, a jako podvratný živel budete někde čistit posrané hajzlíky, pokud vás ovšem vezmou.“

Ohon rukou kolegovi naznačil, ať je zticha. Chvilí se zamyslel a chlácholivě pronesl: „Ale můžeme to urovnat k oboustranné spokojenosti.“

„O co vám jde, pánové?“ zeptal jsem se.

„Abrakadabra,“ zaskřehotal Brejlovec a zpod klobouku vykouzil lejtstro. Položil ho přede mne. „Tady nám podepíšete spolupráci a bude to dobré. Dokonce i nějaké dolary by vám z toho káply! To vaše příjmení vás přímo předurčuje, abyste se infiltroval mezi ukrajinské intelektuály. Potřebujeme rozvrátit a rozprášit ten jejich reakcionářský Majdan. Již zítra můžete sedět v letadle směr Kyjov.“ „Kyjev!“ opravil ho Ohon.

„Pánové, jste na mě moc hrrr. Musím si to rozmyslet. Navíc potřebuji tam, kam i císař pán chodí pěšky!“ Zvedl jsem se, džínsku nechal přehozenou přes opěradlo židle. Mysl jsem si, že jeden z těch týpků půjde se mnou. Oba dál seděli u stolu a přitrouble se usmívali. Využil jsem příležitosti a vzal roha. Proběhl jsem uličkami olomouckých Stínadel u chrámu svatého Michala. Neustále jsem se ohlížel, kupodivu za mnou nikdo neběžel.

Sedím zadýchaný v jakémsi luxusním podniku. Nad hlavou, ve zlatém vyřezávaném rámu, mi visí obraz od neznámého malíře. Zpodobnil zakuklené postavy v kápích, jak příkládají do plamenů ohně knihy. Čtu nápis pod obrazem, „I oheň může být očista.“ Padl na mne stín. Svalovec ostríhaný na ježka s pažemi jak moje stehna spustil zhurta: „Tady nemáte co pohledávat. Tohle je klub pro vybranou společnost. Vstup pouze s kravatou nebo s motýlkem!“

„Moment,“ říkám omluvně a odcházím na záchod. Vracím se s hajzlpapírem okolo krku uvázaným na mašličku. Gorila se tváří spokojeně.

Spoře oděná krásná hosteska přede mne postavila sklenici šampaňského a na stříbrném podnose nějaké lejtstro.

„To je zase co?“ ptám se obezřetně po zkušenostech z předchozího lokálu.

„To je anketa. Volíme největšího Hanáka. Pokud to bude živý muž, tak odlijeme otisk jeho chodidla, a pokud to bude žena, tak její ňadra. Jako připomínka dalším generacím na tuto osobnost Hané

bude bronzový odlitek vsazen do chodníku před orlojem.“

Kdo byl největší Hanák, co se centimetrů týká, to bych věděl. Ovšem obr Drásl leží na holešovském hřbitově. Přemýšlím o králi Ječ-



kresba Rysák

mínkovi, ale ten by v anketě asi neprošel, ještě není tak zle, a proto se stále ukrývá někde v lánech obilí a nikdo ho nezná.

„Něco jste si zapomněl,“ vyrušil mě v úvahách hlas Koňské hlavy a podává mi riflovou bundu. Spolu s Kobrou si odložili hedvábné šály a pláště z velbloudí srsti. Pod nimi se objevily padnoucí stylové fraky s živou orchidejí v klopě.

„To čumíš, blbečku, že jsme tě tak rychle našli, co?“ křenil se Brejlovec. „Velký bratr tě hlídá a sleduje na každém kroku, nic mu neunikne. Máme tě totiž ochipovaného.“

„Očipovaného,“ opravil ho Ohon.

Hlavou se mi honily myšlenky, jak mi mohli implantovat čip, aniž bych o tom věděl. Pak se mi rozsvítilo. Před čtrnácti dny mi v narkóze u zubaře nasazovali nový zub. Oblékám si džínsku a odcházím. Kobra s Koňskou hlavou se spokojeně usmívali a srkali šampaňské.

Nikam neutíkám. Mířím loudavě po schodech do parku. Je poměrně chladno. Mezi stromy jsem zahlédl zář ohně. Přicházím blíž k sedícím shrbeným postavám vlasatých kluků a holek. Někdo hraje na kytaru. Všichni zpívají Muchomůrky bílé. Na větvi stromu je zavěšený lapač snů ve tvaru hippie znaku. Vedle něj se třepotala stuha s nějakým vzkazem. Přidržel jsem ji rukou směrem k ohni, abych si to mohl přečíst. Čtu nápis „Make love not war“. Hipíci měli mejdan. „Ahoj, já jsem Hana z Hané. Na, cvakni si.“ Dlouhovlasá dívka v batikovaných šatech mi podala láhev. „To tě zahřeje. Je to lektvar lásky. Kiss me!“ řekla roztouženě. Líbil jsem ji na rty. Dal jsem si loka toho lektvaru a přisedl k ohni vedle Hany. Hanácký Paganini Cipísek začal zuřivě šermovat smyčcem a ze svých houslí vyloudil zběsi-

lou cikánskou melodii. Hana vyskočila a s chřastící tamburínou nad hlavou začala tančit. Radostně jsem tleskal do rytmu. V žaludku mě příjemně hrál nápoj lásky. Když Cipísek dohrál, ozvalo se ze tmy: „Nenechte se rušit, mládeži.“ Stáli tam dva chlápci v hubertusech. Přistoupili k ohni a svlékly si kabáty, pod nimi měli kytičkované košile a kolem krku korálky. Brejlovec si přes svou lysou hlavu po pirátsku uvázal šátek s listy marihuany.

Ohon na mě ukázal prstem. „My si tady s naším přítelem jen něco vyřešíme, trochu se ohřejeme a hned zase půjdeme.“

„Jen se bavte klidně dál, hrajte a zpívejte, ale žádný velký randál. Ne, že tady budete rvát jak nějaká elektrická bachyně nebo špinavý žrádlo!“

„Správně se říká Elektrická svině a Špinavý spodní prádlo, měl sis pořádně prostudovat ty jejich složky,“ kárala svého kolegu Koňská hlava.

„Tak co, podepíšeš?“ zeptal se Kobra a významně si začal plácát tonfou o dlaň.

„Musím si to promyslet. Zahrajte něco, při muzice se mi lépe přemýšlí,“ vybídl jsem hipíky. Dal jsem si několik vydatných doušků toho zázračného lektvaru a natáhl se do trávy. Chtělo se mi strašně spát. Ještě jsem slyšel, jak Ohon říká: „Měli by ti zahrát nějakou klasičku, nejlépe Osudovou od Beethovena!“

Proč je mi taková zima? Proč mám tak chladné nohy? Co mě to studí do zad? Proč je to lůžko tak tvrdé? Kde to ležím? Kde to jsem? Odněkud z dálky slyším řehlavý hlas Koňské hlavy. „Na pitevním stole! Jsi na patologii, hochu!“

Probírám se. Je poledne. Sedím na kraji postele. Nad hlavou obraz

nahé ženy s pochodní. Pod ním na stěně rtěnkou napsaný vzkaz. „Hoř láskou!“ Zpitoměle hledím na palce svých studených nohou a zkouším s nimi hýbat. Honem do Ponorky na česnekačku, ta mě zahřeje.

Sedím u stolu v Ponorce. Na stěně za zády Cipísova keramická hlava v životní velikosti s kulichem, v brejličkách a zapálenou cigaretou v koutku úst. Čtu nápis pod bustou. „Tady se bude kouřit furt! Polibte nám prdel!“

Eliška přede mne postavila pivo a podala mi červenou obálku. „Tohle ti tu před chvílí nechali dva arogantní týpci, prý ti to mám předat, že už budeš vědět...“

Otevřel jsem obálku. Vykouklo na mě 500 US dolarů a letenka do Kyjeva. Vzápětí mi zazvonil mobil. Nějaké neznámé číslo. Kdo to zase otravuje? Snad to nebude nějaký dealer? Přijímám hovor.

„Za patnáct minut bude před Ponorku přistaven taxík a odveze tě na letiště do Brna,“ slyším hlas Koňského ohonu.

„Naser si!“ zařvu a típnu telefon. Hned mi přišla textovka: „Upozorňujeme vás, že pro zkvalitnění našich služeb byl předchozí hovor nahráván! Váš velký bratr!“

„Cipísu, honem mi přines ten svůj zázračný zvukařský kufřík!“ Do minuty stojí na stole. Udivený živý Cipís přede mnou a keramický Cipís za mnou nechápavě sledovali mé počínání. Otevřel jsem kufřík a vytáhl kombinačky. Vytrhl si zub téměř za dva litry a hodil ho do popelníku. Pod něj zasunul rudou obálku a úprkem vyběhl z Ponorky.

Miky Marusjak

Dýmem: Blasfémie monsiňora Duky

Urážení, zesměšňování, rouhání, toť význam onoho zvláštního slova, které jsem užil v názvu článku, aby bylo zřejmé, o čem že vlastně bude řeč a abych vám mešúrs, tedy některým z vás, ulehčil případnou práci s vyhledáváním onoho významu na internetu.

Ano, asi je vám již z významu onoho slova i rovněž jasné, že budu hovořit o údajném urážení Ježíše Krista v rámci divadelního festivalu v Divadle Husa na provázku.

Vývoj moderní evropské společnosti dospěl do stádia liberální demokracie, což je státní útvar, ve kterém se, díky bohu, nacházíme. Je to druh společnosti, vyznačující se osobní svobodou jednotlivce, která nebere ohled na různá náboženství, filozofické směry nebo politické ideje, ve smyslu jejich ideové ochrany a nenadřazuje je občanově svobodě a právům.

Rovněž takový stát nazýváme sekulárním, neboť jsou v něm náboženství a církve odděleny od mocenských struktur, přičemž je ovšem vyznávání jakékoliv víry zaručeno ústavou, čímž jsou si ve víře i nevíře všichni rovni.

Ovšem s nástupem ruského putinovského fašismu v naší zemi, který je patrný v osobě prezidenta republiky a v okolí, které jej obklopuje a drží u moci, se ke světlu moci derou nejenom prapodivní tvoři, doposud žijící v kanálech, jako například jacísi Slušní lidé, přičemž při pohledu na jejich vizáž pokládám peněženku na zem a opatrně couvám od monitoru, ale i část katolické církve, především té, která se ztotožňuje s monsiňorem Dukou.

A té přichází náramně vhod jakákoliv záminka, aby si postavila svůj kastrólek s nábožensko-mocenským borščem na ruská kamna a přihřívala si svoji polívčičku.

A tak zajisté, že když na divadelním festivalu umělecký soubor užije metafory o Kristu a znásilnění, páchaném na muslimce jakoby jím samotným, čímž je sdělováno pouze to, že za víru, a to zajisté, že i za tu křesťanskou, se schovávalo a schovává mnohé násilí, užije toho tak, že sám Goebbels by bledl závistí.

Pokud by pan Duka a jiní slepí trpěli snad náhlou ztrátou paměti,

rád jim ji osvěžím třeba klerofašistickým slovenským režimem, který posílal do plynu slovenské spoluobčany slovenské národnosti, přičemž za zavraždění každého z nich platil nacistům 500 říšských marek.

O tom je postava jakoby Krista, jakoby znásilňujícího jakoby muslimku, což v kontextu s hrůzami páchanými pravoslavnými Srby v době války v bývalé Jugoslávii, dává oné divadelní metafoře zcela zřetelný obraz.

Ovšem pan Duka se dopustil tak strašlivé urážky obětí nacismu a komunismu, že užít k tomu slova blasfémie je slaboučký čajíček, protože uvedl, že podobné hanobení křesťanství si nedovolili ani nacisté ani komunisté.

Což já považuji za smrtelný hřích, neboť jak Antikrist Stalin, tak Antikrist Hitler jsou ztělesněním pekla na zemi, mající na svědomí desítky milionů mrtvých, a to včetně mnoha křesťanů, protože křesťanství, tedy skutečné křesťanství, nikoliv fangličkářství založené na pánbičkářství a kostelních babách, je něco úplně jiného.

Pokud byste například chtěli vědět co, pak je to třeba Maxmilián Kolbe, který dal v nacistickém koncentráku svůj život za život jiného vězně.

A troufám si říci, že Maxmiliána Kolbeho, stejně jako další tisíce křesťanských mučedníků, by divadelní hra o násilí tohoto světa, které se rádo schovává za sutany či za hábity muslimských duchovních ani nerozčílila ani nepohoršila.

Přijali by ji se shovívavostí, stejně jako jsem ji přijal já, nepraktikující katolík, a spíše by o ní uvažovali z hlediska vlastního osudu, jako o ní uvažuji já ve smyslu již zmíněném.

Neboť ničí náboženské cítění ani neuráží ani se mu nevysmívá, a i kdyby ano, pak na to její tvůrci mají právo. Právo svobodné a sekulární společnosti. A pokud se to někomu nelíbí, je to jeho problém.

Přičemž ostatně soudím, že uráží-li někoho divadelní hra ve smyslu náboženském, nechť se sebou velmi rychle něco dělá, nechce-li skončit jako sebevražedný atentátník.

A pro pana Duku, který tak hluboko vlezl do zadnic pánů Zemana, Babiše, Okamury a Filipa, mám jenom jedno rčení – čín čertu dobře, peklem se ti odmění. A církevní restituce ti zdaní, i kdybys jim řítě lízal, otče.

Miroslav Václavek

Podivuhodné necesty:

Ema na blatech (podivuhodná necesta do chaluh pod prťavou)

abakra dabrak
koho to nevidím
to není přízrak
hlas z mlhy
toto není mrak
toto není dýmka
toto je krupičná tma ema
to je zpravodajský dým
či čího šlaka čeho koho
kým čím ?
čím čará rá
čím čím čím ?
za fenomenologickou hutnost neručím
není tu ručník
a nikdo kdo se za ručitele zaručí
za kvalitu semen
eman bručí
amen

ema na blatech
odsává z hlavy emanovi
česnekový mech
evo novy evil
jenom nehet nech
brechehech
spěch je pech
nech hlesnout vzdech
hi
nech splínu sepnout se
nech dunu vzedmout se
krásný to den v mlhách
krááásný ááách

není od věci
překonat při
napočítat do pěti
než odletí
ta synapse špice
garlic spice
v podobě bílé holubice
mlha se tu vznáší
nad travou i nad hrncem
nad hlívkovým gulášem
česnek šém
cherchez la femme
tekél mene
nad stromem a nad srncem

takže nádech a výdech
na zádech jak medvídek
pro sílu dát odpočinek
pocítit až bude třeba
začít při/běh novejš
krojit chleba čerstvej
jak území mapy
slušný emy

nosí pasy vosí pussy
 mlha v tlčku mléka
 sex sémantika koutky úst jí stéká
 ema dynamická je micka
 její parták je
 kocour gulliver aka emanuel
 e-ladí maká mňouká meduje
 má med na hlavě i v rukávě
 ema máže emoušovi med kolem kolen
 make med kolem úst
 plus mínus
 úz územního plánu
 transitus
 úz turbourobos
 úz úzkosti
 rosný bod rozcestníku
 emanovi kape na karbid
 fake od fajknul
 dosti už bylo jedniček a nul
 nacpe do dýmky co jí náleží
 když tu tak leží v obraze
 a láskyplně bařá
 jak by se nemetlo
 a ono se mete
 skoro jako když území je mapou
 a 'mapa není územím'

káta a lu
prosti žalu
káta a lu
z chaluh pod prťavou
káta a lu
z galaktických chalup
jako by se dead nemetal
ale on se mete
jsou zde pečený vařený
zdarem obdařený
ema a eman
z čistajasna se lekli
nohy do jinam
se jim rozutekly
kaly ze sebe se svlékly
den právě začíná
česnek plus
čerstvě rozbalená svačina
emina činčila zhubla tři kila
může za to kill tekila
empa se s/ní nepárala
vypila ji s emanem
zajedli ji banánem
amen

chi chi jo
přesně tak to s tou tekilou bylo...
vše se slilo
jako olovo

srdce bim bam bilo
jako otcomatčí ovo
ema drží palčáky i s palečnicí
pěrovkou i pancéřovkou...

mrkev se červená
z hlavy do kořena
je pro to stvořena
tak jako ema
po šípkách vchází do šípkového keře
kráčet skrze křoví se nebojí
uprostřed trnité proměnady
potká se eman s emínými vnady
ema hned olízne mu med z brady
kam předtím ho namazala
za ruku ho vzala
s neprůchodným keřem
ví si rady
léto je babí

léto je babí
tak dýmku nabij
podíváme se jak bařa
nakoukneme do hladiny alfa
babí je léto
večer a jde to
když víš
že myš ví kde je spíž
ona spíš tuší
kde je sýr
špajzka se nedá jíst
pozor! vyletí ptáček
kočka tuší kde lapit myšáka
na kus žvance ho naláká
ať vběhne jí do útrobu
porod jako hrob
spása spasitel
lulka lukulská
re/prezentace
rozměr znázornění
akce reakce
otisk palce
kočičí pracka
space
in terris pacem
podoba

izomorfie vychorošily
na plátně tvary se slily
těla spojila neznámá síla
cesty necesty

Luboš Vlach & Kateřina Benešová

DRÁŽÁK.CZ - RÁDIO SPODNÍCH PROUDŮ

NON-STOP PORCE MUZIKY, TEMATICKÝCH POŘADŮ A ZÁZNAMŮ AUTORSKÝCH ČTENÍ. STOVKY EMPÉTROJEK Z UNDERGROUNDOVÉ A ALTERNATIVNÍ SCÉNY. RÁDIO JE NEKOMERČNÍ PROJEKT AUTORŮ, KTEŘÍ NEJSOU ZASTUPOVÁNÍ OSA.

Z chacharova sudu: Jen tak si sedím ve jménu boha všemohoucího

Lidský život je dar od Boha. Bůh nám dává vše, dává nám všechny možnosti a je pouze na nás, jak tyto možnosti dokážeme využít. Bůh, nekonečná a věčná kosmická energie, nebo vesmírný princip, nám dává všechno, co potřebujeme. Není rozdílu mezi námi a mezi Bohem. Jsme jedno, jsme stejní. Pokud je tedy Bůh dokonalý a úplný, i my můžeme dosáhnout dokonalosti a úplnosti. Všechno ostatní je pouze naše svobodná volba. Můžeme mít všechno, co chceme, úplně všechno. Záleží jen na nás jak se rozhodneme, co se rozhodneme přijmout. Všechno pak závisí pouze na našem odhodlání určité věci přijmout, nebo ne. Máme možnost tohoto potenciálu využít a to nám přináší pocit štěstí. Pokud této situace využít nedovedeme, je to pouze naše chyba, naše neschopnost, a všude kolem nás budeme vidět pouze problémy.

Pokud máme víru, a k ní pak přidáme určité úsilí, můžeme překonat všechna pravidla, všechna omezení, a tím se staneme úplně volní, tím se můžeme úplně osvobodit.

Každý člověk představuje problém, ale zároveň každý člověk představuje i řešení tohoto problému. Záleží jen na nás, jak se k této situaci postavíme. Když odstraníme Boha ze svého středu, a sami se staneme tím středem, všude budeme vidět problémy a potíže. Všechno je v našich rukou. Kdo vytváří problémy, žije ve zmatku, kdo nachází jejich řešení, je mu dobře a je šťastný.

Všichni jsme součástí Boha. Každý z nás je věčná nesmrtelná duše, v každém z nás je aspoň nepatrná část božství. Jsme součástí stálé trvalé skutečnosti, která je za vším. Svět, který

prožíváme je relativní, tento svět představují jen dočasné tvary, jména a symboly, vše je zde nestabilní a podléhá času. Ale Bůh, který nemá začátku ani konce, představuje nekonečnou božskou energii, jejíž podstatou je mír, klid a radost, je trvalý a je skutečný. Když si uvědomím, že „já jsem“ mohu plně prožít nejjemnější a nejvnitřnější část svého vědomí, a otevře se mi tak cesta mezi mnou a univerzálním bytím. Jdeme cestou k Bohu a zároveň Bůh jde k nám. Pokud dokážeme učinit náš život božským, tak můžeme dokázat úplně všechno.

Smyslem života je uskutečňovat vše, co slouží základnímu účelu, co je pro něj užitečné a co pomáhá naplňovat řád přírody. Je nutné pamatovat na Boha, božskou kosmickou energii, a být užitečný druhým, působit radost a štěstí, ne smutek a utrpení, být středem harmonie. Jsme zde jen na určitý čas, jsme zde jen na cestě, jejímž cílem je poznat podstatu, z níž jsme se na tuto cestu vypravili, a do níž se zase posléze vrátíme. Základní přirozeností člověka je tak hledání božství v sobě, hledání štěstí. Důležité je nepovažovat se za hříšníka, neobviňovat se, ale hledat v sobě věčné, nekonečné, dokonalé štěstí, jehož podstatou je věčný, dokonalý a nekonečný duchovní princip jehož přirozeností je mír a radost. Existuje pouze absolutní skutečnost, která je neměnná, věčná a nekonečná, a kde vše se vyvíjí k absolutní dokonalosti. Existuje pouze přítomný okamžik a nezáleží na tom, co bylo v minulosti nebo co bude zítra.

Vladimír Jaromír Horák

PROSBA O ODPUŠTĚNÍ

Objímal jsem tě v nekonečnu
a cítil tvoji energii
cítil jsem ji všude
až po konečky prstů.
Tvá nádherná koruna
plná větví a listů
sahala až do nebes
a tvé kořeny se zarývaly
hluboko pod zem
a hledaly si cestu
mezi zbytky zdí
kostela svatého Klimenta.
Modlil jsem se k tobě
a prosil tě
ať mi splníš má neuvěřitelnější přání
prosil jsem tě za odpuštění
za lásku a za život
ani ne tak pro sebe
ale hlavně pro ty
které tolik miluji.

Objímal jsem tě v nekonečnu
a modlil jsem se k tobě
a prosil...ó tolik jsem tě prosil Bože
ať mi odpustíš...

SEDMÁ PEČEŤ

Mlčení plné posvátné bázně.
Mrtví vstávají z hrobů
vstávají i ti

kteří byli pohřbeni za živa.
Hroby se otvírají
a oni vycházejí ven
když se láme sedmá pečeť.
Dusot kopyt a dunivé hřmění
válečných trub.
Hradby už padají
řítí se k zemi jako hrad z písku
kutálí se ze skály
až kdesi na dno průrvy
do nekonečnosti ticha
pekelné hloubky.
Skrze samotu prázdné duše
vnímáš jen bolest a zmar
právě tehdy když se na obzoru
objevili nebeští jezdci
a tasili své meče...

OKNO Z MLÉČNÉHO SKLA

Potkali jsme se
kdesi na předměstí
bloudíme v kruhu
trnové koruny
má lásko
S výhledem z okna
z mléčného skla
s výhledem
kdesi do dále
k prahům nekonečna
kde padající listí
ukazuje cestu
Tam kdesi

v rožnovských horách
na kraji Edenu
líbal jsem tě po celém těle
líbal jsem tě všude
všude
kde jsi mi to jen dovolila

BUKOVÉ LESY

Šumění bukových lesů
kdesi v Chřibech
vonících světlem a teplem
bosé nohy noříš do trávy
a cítíš zbytky spadaného listí
a vnímáš ptačí zpěv
i tukaní datla
slunce hladí bukové kmeny
a korunami stromů prosvítá večerní slunce

SLYŠÍM TVŮJ DECH

Jaro nezaženes
v zahradě bažantů
a vytrhané peří
už létat nebude
na křídlech ticha
v němém usebrání
odcházejícího večera
slyším tvůj dech

Vladimír Jaromír Horák

Jan Kozák:

Kořeny Indoevropské duchovní tradice: 1. díl – Systém vědy

TÉMA 1 : Dědictví védské moudrosti / indoevropská duchovní tradice, u Indů, Peršanů, Slovanů nebo Keltů

Úvod

Tato kniha chce být základní orientační pomůckou českého čtenáře pro studium náboženství a filosofie. Obsahuje nejen vysvětlení původní duchovní školy člověka tak, jak se vyvíjela od nepaměti ze svých védských kořenů, ale také interpretaci mnoha náboženských představ a praktik, které se teprve sekundárně z této duchovní školy vyvinuly, a které nemají žádné jiné opodstatnění, nežli být stínem originálu.

Prastarý indoevropská duchovní tradice, mající svůj počátek ve Vědě, byla a je mylně až do současné doby považována v západním křesťanství za „přírodní náboženství“. Tento názor se opírá o dlouhou evropskou středověkou tradici. Cokoliv nebylo židokřesťanské a nevěřilo v biblického Boha, bylo automaticky touto tradicí zařazováno do odsouzeníhodného „pohanství“ a spojováno do jedné velké skupiny primitivních religiózních představ spolu s vírou australských Aboriginálů, amerických Indiánů či afrických černochů.

Že tomu tak není, a že východní duchovní škola měla značný vliv na vytvoření západního křesťanství, ví dnes skoro každý vzdělanější člověk, avšak nedorozumění a především zastaralé a omylné výklady západních indologů, vycházejících z židokřesťanské věrouky a „klasického vzdělání“, jehož myšlenkový rozhled a chápání tradičně uvádá několik kilometrů na východ od Jeruzaléma, nadále přetrvávají v učebnicích a kulturně-historických přehledech Západu, a zdá se, že není síly, která by této lavině dezinformace a nevědomosti dokázala čelit.

Čtenář se bude v knize pohybovat po rozsáhlém území času od pravěku až po dnešek a geograficky od Indie až po Ameriku. Vývoj duchovní školy na východní polokouli, tj. od Indie po Japonsko a Polynésii zde, až na nečetné výjimky, není zachycen, i když byl ve své podstatě obdobný – „síla vod“ konkretizace narůstá i opačným směrem od Indie k Americe. Základní rozdíl pro „východní cestu“ do Ameriky vyplývá pouze z té zvláštní okolnosti, že nové indoevropské národy, jejichž jazyky a náboženství mají původ ve Vědě, mířily masově stále jenom na Západ, do říše Noci – rozvoj „těla“ k Východu zřejmě na západní polokouli není možný, tak jako existence stínu směrem ke Slunci.

Kniha by měla sloužit jak laickému čtenáři k pochopení jevů, myšlenek a náboženských symbolů, které ho obklopují, tak i odborníkům na poli srovnávacího náboženství. Není a nemůže být proto ani úplná, ani téma zcela vyčerpávající. Každý znalec jednotlivých starých kultur a jazyků, se kterými se v knize pracuje, může, ba musí, znát daleko víc materiálu, který by základní téma knihy doplňoval a upřesňoval.

Fíkovník znamená strom poznání

Indie, místo zvané Bódhigayá. Zde „pod stromem“ dosáhl podle legendy dnes nejznámější spasitel Východu – Buddha Šakyamuni – plného probuzení. Strom není původní, vždyt od oné památné události již uplynulo dva a půl tisíce let, a to není málo. V době úpadku buddhismu v Indii, v 7. století našeho letopočtu, byl na příkaz šivaistického vládce Šásán ky („Měsíce“) celý více než tisíciletý původní strom i s kořeny vykopán a zničen a současný strom byl vypěstován teprve z jeho odnože, kterou podle buddhistické legendy přinesl mladší bratr císaře Ašóky na Cejlon. Je to fíkovník – ficus religiosa – uctíváný strom poznání buddhistů. Je symbolem životní síly tradice, která přetrvala tisíciletí. Velice by se však mýlil každý, kdo by tuto tradici, jež se opírá o ještě daleko starší kořeny, než je buddhismus a tento „strom poznání“, považoval za jakési „uctívání přírody“. Abychom této prastaré tradici porozuměli, musíme jít proto ještě dál do minulosti, až k samotnému vzniku člověka a lidství, a seznámit se s obrazy, symboly a filosofií nejstarší indoevropské literární památky, která se nám zachovala – indické Vědy a její školy.

Tři síly a původní védské křesťanství

Při tisícileté zkušenosti s během světa poznali naši indoevropští předkové, že náš svět je permanentně formován dvěma zcela slepými a nevědoucími silami, které, bojující proti sobě, stále se srážejí při věčném boji o nadvládu [obraz dvou srážejících se činelů nebo dvou křesacích kamenů]. Obě tyto tupé síly, které rodí život a svět, jsou viděny v indické Vědě jako „křesací kameny“ života a nazývány zde kromě jiného též „pášýá“ – „pašijové kameny“. Vláda „spodního kamene“, nazývaného též často „země“, způsobuje vždy nebyvalou zkázu podporou všeho spodního, nízkého, nezodpovědně egoistického, a vede k rozbití obecného řádu a ve svém důsledku ke zkriminalizování veškeré lidské populace [obraz hlavních projevů této síly – drogy, nahé holky, chlast, střelení a mrtvoly, lupiči v bankách apod., detail mužského obličej, který se postupně proměňuje ve zvíře – vlkodlaka].

Tím umožňuje, aby se v nastalém neštěstí dostal k moci druhý křesací či „křestní“ kámen, ten horní, nazývaný často „nebe“ [tlukoucí palička v hmoždíři a činnost horního kamene při primitivním tlučením zrn obilí na mouku], který ve snaze potlačit zkázonosné důsledky nadvlády všeho spodního zotročí vždy člověka a lidskou společnost těmi nejpřísnějšími a život téměř zastavujícími příkazy [pochodující fašisté nebo komunisté, pohled na činnost policie při nějaké razii]. Je krutý, vojácký, a i když původně čestný a koncepční, znehybní a zmučí člověka podmínkou absolutní poslušnosti a podrobenosti vůči svým vůdcům a velitelům.

Protože jsou obě tyto síly věčné – věčně v kosmu přítomné, ale zároveň zcela nevědoucí a slepé, netrvá nikdy vítězství jedné z nich příliš dlouho, a proto také vždy „řád“ a fiktivní „mír“ jedné z nich je brzy nahrazen „řádem“ a stejně fiktivním „mírem“ síly opačné. Při střídání vlády pak vždy dochází k obrovským lidským tragediím, válkám a ztrátám na životech.

Hledání počátků není pouze historické zkoumání dávno zašlých časů, na kterých dnes už vůbec nezáleží, ale právě naopak – poznávací cestou člověka za sebou samým, protože, jak říká prastará gnostická moudrost: „Tam, kde je počátek, bude také konec“.

Svět sám se dělí podle prastaré védské vize na dvě části či „proudy“ – horní a dolní. Ten horní, tzv. svět ducha a života, stoupá stloukáním či křesáním stále vzhůru – zde vládne vědomí a světlo (tzv. svět „param“) – a ten dolní, svět neživé hmoty a smrti, který nechce vzhůru a je proto stále „utkáván“ či „ohýbán“, podobně jako vložená nit táhnoucí se za člunkem mezi dvěma tkalcovskými rády, a který proto míří stále dolů [obraz primitivního tkalcovského stavu a niti, prostrkávané pomocí „člunku“ napříč oběma rády, která se jejich stiskem zvlní. Totéž udělat s nataženým člověkem, kterému se tak několikrát zpřeráží páteř a změní se v hada – z úst se mu vysune rozečkaný jazyček a zasyčí] – zde vládne zvířecí temnota nevědomí a smrt (tzv. svět „aparam“). Tento spodní svět těla, vedený svým spásným „tkalcovským člunkem“ – pověstnou biblickou Noemovou archou [obraz tkalcovského „člunku“ proplétajícího se mezi nitěmi řádu nahoru a dolů, který se promění ve starozákonní „Noemovu archu“, která klesá a stoupá na vlnách rozbouřeného oceánu] – se vždy ohýbá nahoru či dolů – podle dočasné nadvlády jednoho z obou řádů, a protože nechce poznání a světlo, ale jen tělo, stále jen tělo, vytváří svým trvalým vlněním tolik důležitý obraz hada či rozvlněné „vodní hladiny“.

Můžeme to říci také jinak: to, co je zbabělé, otrocké a necitlivé, se vždy ochotně podřizuje dočasné nadvládě jednoho z „kamenů“ a tím se právě vyhne „lisování“ – tj. „křtu“ poznání – a tak i možnosti se napřímit a stoupat vzhůru. Křestní či „pašijové“ kameny zde nekřísnou o sebe, aby vznikl „Spasitel“ – posvátný oheň vědomí („Agni“) – ani zde nepřýští lisovaná „šťáva poznání“ – „sóma“, „živá voda“, která by obdařila člověka duchem. Protože tento spodní svět „neobětuje“ – nemá žádnou vnitřní hodnotu, kterou by byl ochoten zastávat a držet i proti vůli obou mocných – mění se zde postupně vše Člověku a jeho hodnotám neobětující a zbabělé v kroutícího se hada, a právě touto svou elasticitou a měnlivostí vytváří spodní oceán vod smrti a záhuby.

Jestliže se proto setkáváme při studiu starověkých představ s obrazem naší země spočívající „na vodě“ či plující „v oceánu“ či boha Višnu spočívajícího na hadu, nejedná se v žádném případě o fyzikální fenomény, nýbrž o čistě duchovní či filosofickou vizi světa, která si pouze obrazem pomáhá k vysvětlení.

Základní vize světa, se kterou se můžeme setkat ve všech indoevropských duchovních školách, je proto pouze jedna jediná. Nahoře je zde viděn orel, symbol ducha života, umístěný mezi dvěma „zvířecími“ silami, a dole pod ním „ve vodách“ vládne Had či Drak, coby symbol vod zrcadlení, chladu a smrti. Souboj „Indry“ – vykřesaného „jádra“ života či jeho uctíváče – „svatého rytíře“ lidského řádu, který bojuje s Hadem či Drakem, je právě proto od pradávna tím nejznámějším a také nejzdařilejším znázorněním lidského života a smyslu toho, o co se v něm jedná.

Tolik známá „potopa“, vyskytující se v prastarých mýtech mnoha národních tradic, neznamenala potom původně – jak nám vysvětluje Věda – vůbec zaplavení země fyzickou vodou, jak se domnívali a ještě dnes domnívají všichni ti, kteří obrázky mají za pravou skutečnost, ale tato starověká zpráva dávných civilizací, které tuto „potopu“ zažily a přežily, znamenala původně velmi důležitou informaci o zaplavení lidského světa spodní silou Hada – silou materialismu a vnějškovosti, povrchnosti či formálnosti, která vždy vede do záhuby – do „utopení“ celé lidské společnosti ve spodní síle kriminality, zvířecosti a nevěděni.

Nevěděni – materialismus – a z něj rakovinově narůstající hla-

dovost pouze po hmotném bohatství – po „gravitaci hmoty“ – způsobuje vždy nadvládu zákazonosného ducha hmotné nápodoby či výroby, který se nejen pokouší zmaterializovat vše duchovní a životadárné, ale svými důsledky vede též k velkému přemnožení těl, která již nemají žádný vztah k hodnotě Úplnosti a Celku, nemají již „duši“ – k přemnožení otroků Hada [obraz rakovinového bujení buněk, množení viru či podle jednoho prototypu průmyslově vyráběných výrobků, kult sexu a násilí, miliony novorozenců vyprskávaných z lůna žen, a hladové davy].

Tento dolní svět zvířecího nevěděni totiž v procesu kopírování forem – v dělení či rozmnožování těl – omylně vidí „ducha života“ samotného. Bohyně Matka, nazývaná též „Paní zvířat“ – „Potni therón“ nahrazuje v takovém okamžiku původní uctívání životadárného ducha vykřesaného a zářícího středu, a právě touto záměnou dojde dříve či později ke katastrofě – k „potopě“. Tuto potopu přežije, jak nám prastará gnostická moudrost sděluje, pouze „noe“ či „noetos“ – „ten poznávající“ a jeho rod (od řeckého „noein“ – „poznat“), kteří se jako jediní dokážou z těchto „vod potopy“ – to jest vod materialismu a ducha nápodoby – vymanit.

Pověstnou „Noemovou archou“ proto původně nemyslela stará indoevropská moudrost v žádném případě předmět – fyzickou loď naplněnou pohlavními páry, ale vědsky „arku“ – „slovo poznání“ – usilovnou lidskou poznávací činností vytvořený zdroj vědomí, citu a lidskosti.

Ve Vědě byla tato symbolická „loď života“ nazývána mimo jiné též „lodí Peru“ („to naplňující“) anebo „vozem Ašvinů“ – „těch, kteří zachraňují život“ – pomocí jejichž symbolických „křidel“ („parnas“) se topící člověk a lidstvo – avšak právě pouze to lidstvo, křesající světlo poznání – vždy nakonec vymaní z cyklicky přicházejících „vod zkázy“. Vědští pěvci zpívali: „Ó Ašvinové, váš vůz vzniklý při svatém obřadu (tj. zpívání svatého slova), hnaný oběma kameny, objede v okamžiku nebe i zemi.“

Z knihy: Kořeny Indoevropské duchovní tradice.

Pokračování příště

Festivalové okénko: Můj první festák Jimramov!

Můj první festák byl Jimramov. Píše se pravěk. Rok 97 nebo 98, nevím, musel bych to vyhledat. Bylo mi 16? Snad. Rock jsem poslouchal, ale takový ty komerční věci, Oasis, Lucii a tak. Poprvé mě tam chytlá Znouzectnost a byl jsem doslova nadšený z toho, jak si na legendární Hasiče všichni lehnu k zemi, a pak vystřeli nahoru v divoký pogo. První setkání s punkem. Bylo tam letní kino, kde jsem s kamošem zvaným Generál přetpěli Trierův přelomovej film Prolomit vlny. Tenkrát mě to pochopitelně nudilo, ale přesto si některý pasáže pamatuju doteď. Třeba scénu, jak položená holka začne spát se všema z vesnice a farář zděšeně pozoruje, jak si ji nějaké bezdomovec na kole odváží k přefiknutí za kůlnou.

Kromě Generála jsem tam potkal svého partáka Páju, úplnej zelenáč snad ještě vůbec nebyl. Opili jsme ho asi ze dvou rumů, byl krásně naplech. Poprvé je to něco úplně jinýho – poprvé je to jak herák do žily, říká člověk, kterej nikdy žádný herák neměl, checht, ale víte, jak to myslím. Pája se tam válel po zemi, objímal všechny lidi a stromy. Jenomže my ostatní už jsme pak takový stavy nezažívali, ale Páju to ani pozdějc neopustilo a pokaždý to vypadalo, jako by se opil poprvé, to je na něm to krásný. Pája nám vytuh, tak jsme si pak udělali prdel z jednoho kluka, co se nebavil a seděl tam sám zakaboněnej. Trčel v parku vopřenej vo strom s výrazem depresivního tukana. Šli jsme za nějakou holkou a nakecali jí, že je to náš kámoš, že je fajn.

Říkali jsme: podívej, jak je tam smutnej a nakecali jsme jí spoustu nesmyslů, jako odkud je a co zrovna prožívá. Hrozně nás to bavilo vymyslet si fiktivní příběh smutnýho kluka. Byli jsme přesvědčiví. Vstala a šla za ním a my jsme ukrytí za stromem čekali, až to praskne. Minuty ubíhaly a furt nic. Za chvíli už přece musí zjistit, že vůbec není z Litomyšle, že se nejmenuje Lukáš, no ne?

A vono nic. Ti dva tam pod stromem seděli, kapely ignorovali a prokecali celej večer a nad ránem přišla první líbačka a už se dali se dohromady. Seznamovací kancelář Landa and partners. Pak festival skončil, Generál s někým vodjel a my s Pájou jsme vyšli na kopec a řekli si: tak támhle je Třebová, tak dem. A šli jsme. A pochopitelně jsme směr vůbec neudrželi a došli někam ehm... do prdele. Ale bylo to kouzelný. A mě dost mrzí, že o mnoho let později jsem nějak furt neměl čas a už jsme tyhle výlety nepořádali. Možná, že o dost přicházíme. Ten výlet cikcak do nikam byl krásnej. Bylo to pár kiláků od našich domovů. Tak mi ještě chvilku povídejte, že lidi potřebujou na Aljašku, do Bolívie, na severní pól, abys na nich mohl pozorovat aspoň trochu toho nadšení. Vo prachách to vážně není. It's the fucking attitude, man! Tenhle moment jsme alespoň o pár let později zachytili v mém amatérském dokumentu. A je tam navždy. Postavím kameru na stativ do polí a Pája na mě řve: „Ty, Vojto, přestaň s tím blbnout a pojď už? Já myslím, že Třebová je někde támhle.“ Celej život se rozprostíral jak ty luka a pole před náma. Možný bylo fakt cokoliv.

„No jo, tak dem.“

A šli jsme.

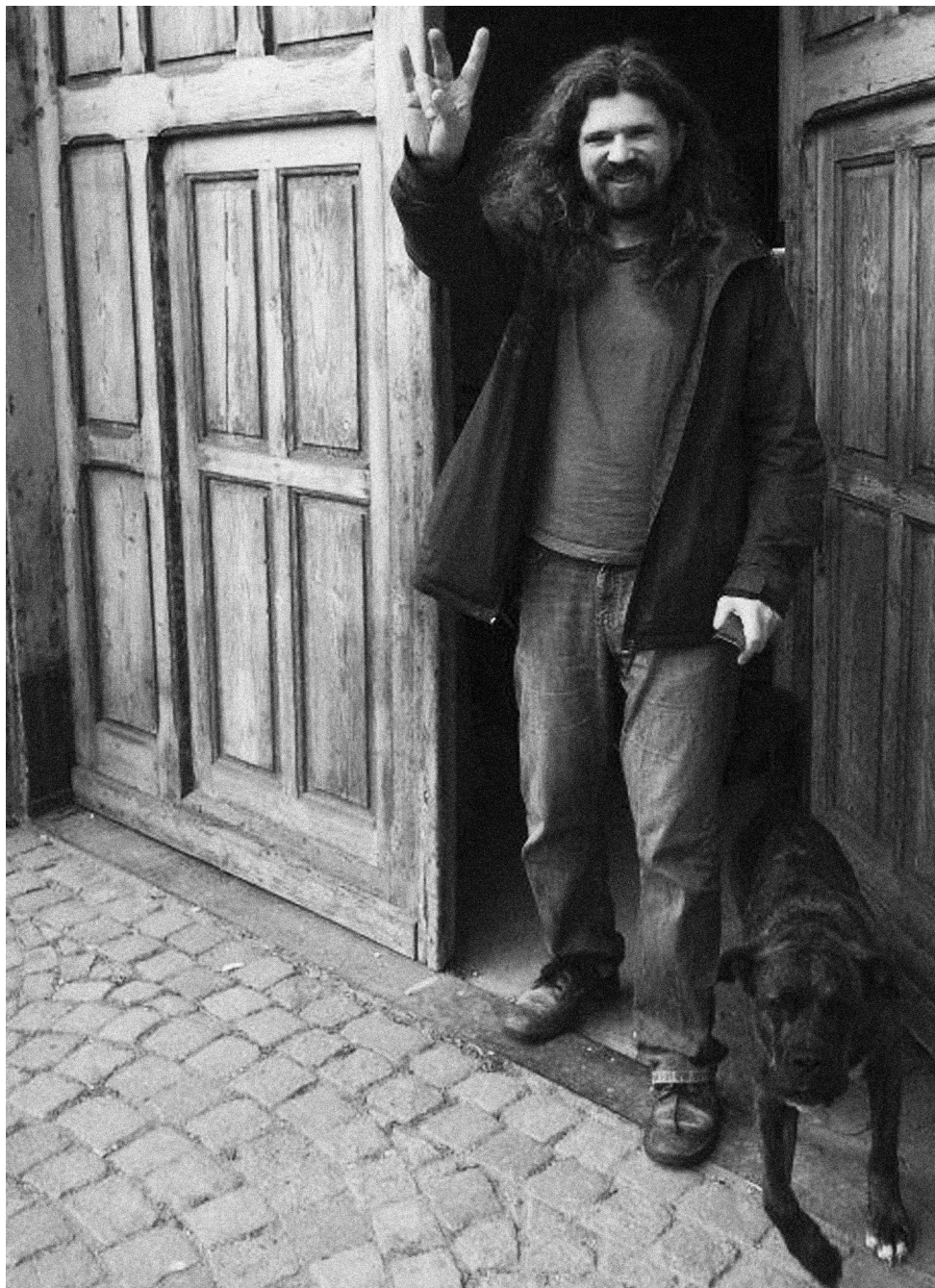
Vojtěch Landa

I dva tři akordy mohou být lepší než složitá kompozice

(...dokončení rozhovoru J.E.F. s Vitem Raškou)

Nejdůležitější je, aby fungovala jakási chemie, podobný cit, podobné vidění, to je ve výsledku samozřejmě poznat, a vice versa. Pokud jsou dotyční navíc skvělí muzikanti, je to ještě lepší. Úplně nejlepší je „Ku*va jak to hraješ? To sólo musíš hrát, jako když chceš té kytáře urvat krk!“. Otázka, že by se tím člověk měl naplno živit, mě pochopitelně napadla, chtělo by to například umýt okna, setřít prach a zamést, snad přistavět další místnost a vyzdobit ji – moment, zapálím si camelku – zapálil jsem si ji asi i tehdy, camelky kouřím velmi dlouho – a tehdy jsem ten pitomý nápad hned zavrhnul, bylo by asi dosti obtížné vzdorovat nečekaným pitomostem (být asi moc dobře zaplaceným, za všechny jeden příklad, ozvala se jakási zpěvačka, že disponuje výborným hlasem a nevídaným rozsahem, což jistě měla, že by chtěla desku, pak poslala řadu souborů dle svých představ, vše na způsob normalizační hitů z osmdesátek, se kterými opravdu neumím a nechci trávit ani vteřinu času). „Podzemní“ forma je vlastně jediná, vyhovuje mi nejlépe.

Camelky byly moje značka. Říkávalo se velemoudře – „orientální tabák“ (tedy nikoli virginský jako viržinka). Miluju hudbu, ale v pravém slova smyslu muzikant nejsem. To by taky vyžadovalo větší zaujetí, poblčení, větší „fascinaci“, jak říkáš. Jaký je Tvůj vztah k současným elektronickým experimentům? Co říkáš na způsob přenášení zvuku vůbec „elektrikou“? Nežtrácí se něco zásadního? A čím je to případně nabrženo? Přechodem k elektronice, a dnes přesněji řečeno ke computerům, padají omezení, na která jsme u klasických nástrojů byli zvyklí. Ocitli jsme se v jakémsi zvukovém a hudebním světě bez limitů, s bezednou bankou reálných i umělejších zvuků. Zvláště zajímavé mi přijdou experimenty, které překračují hranice nemožného, nebo počiny, které stále něčím překvapují, výbornou aranž, neotřelými výkony a postupy, a pak kusy s genialitou v jednoduchosti, ty zejména. Hranice se ale stále posouvají a jednoho dne se lidstvo jistě dočká umělé inteligence, která veškeré komponování zvládne sama v nevídané kvalitě a zdrcující kvantitě. (Pokus o nepřilíh dobrý vtip.) No a pokud jde o přenos a záznam zvuku, to se plynule vyvíjí někdy od vynálezu mikrofону v 19. století, ale abych nezabíhal do nudných podrobností technického rázu, tak jen stručně: Signál se degraduje všude, na kabelech, na zařízeních, při převodech tam a zpět, ovšem technika udělala od dřevěných dob významný posun a v součtu jsou ztráty nepatrné, hluboko pod rozlišovací schopností lidského ucha. Postupem času digitální technika dohnala tu analogovou a dle mého mínění ji před zhruba pěti až



Se psem Bobšem ve vraty svého Chrlického království. Foto archiv VR.

deseti lety převládala zcela. U slova nebo akustických nástrojů je někdy cílem věrnost a srozumitelnost, zatímco jinde muzikálnost a splynutí v jeden celek za použití zabarvení, efektů, modulací, zkreslení. A digitál to všechno nesmírně usnadnil. Má to i svá negativa, překotnou technologickou revoluci obecně provází jakési odosobnění a přebytek a totéž platí i v hudbě. Jakési zálibě v retu a stesku po analogových záznamech na vinyl nebo na pás je v tomto ohledu rozumět. Ne proto, že by snad byl vinyl zvukově lepší (to je pouze jeden z nesmrtelných mýtů), ale je to jaksi lidsky teplejší, dá se to vzít do ruky.*)

A není právě omezení (a námaha s tím spojená) k něčemu dobré? K většímu napětí, exaltaci, niterně silnějšímu gestu, které není žádnými „zesilovači“ oberličkováno a pro-

teticky posilováno tam, kde skutečná síla není? Možná je to analogie někdejšího obecně uměleckého, že „hudbu můžou dělat všichni“. Což se taky děje, – ale ke skutečnému obohacení někoho jiného než narcisa, který je tobo původcem? Pokud všichni, tak nikdo, řekl bych. Jakou váhu přisuzuješ „originalitě“, původnosti? Je vůbec ještě dneska možná? A pokud ano, v čem podle Tebe by měla – mohla – spočívat?

Tam, kde skoro všechno už bylo, tam originalita hyne na úbytě. A když už se nějaká věc zdá být dobrá a originální, zjistí se, že ten nápad už někde někdo měl. Přesto je to možné. Myslím, že jsme v hudbě velmi omezeni (opustím-li teď experimentální polohu, která si s tím může volně pohrávat a testovat meze) pouze dvanácti pultóny v oktávě a ani tónem navíc, dokonce i souzvučky tónů jsou neměnné, některé

uklidňují, jiné napínají, tercie je skoro vulgární, kvinta je velkorysejší, akordy zní nebo nezní, některé souzvučky zní tak špatně, že horší už ani být nemůže (i to je občas účinný výrazový prostředek). A všichni to všechno vnímají stejně, to je také nesmírně zajímavé. Durový akord slyší všichni jako durový. Falešný tón dtto. Ta omezená nabídka, to je první překážka v originalitě. Ta další je, že „hudbu můžou dělat všichni“. Teď nevím, zda si to dobře pamatuji, ve filmu Lemmy (dokument o Motörhead, u nás běžel v kinech, možná existuje pirátská kopie na youtube.com, stojí to za vidění) nebo v jeho knize, která u nás vyšla, zkrátka tam padla věta, že ve městě byl jediný člověk, který vlastnil baskytaru, a proto byl přijat do kapely (pokud se nepletu, byli to Hawkwind). To je z dnešního pohledu, kdy se nástroje povalují po supermarketech, až neuvěřitelné. Ještě k hlasité hudbě: Pokud zesilovač slouží k výrobě mlhy a prodeji slabosti, pozná se to, trapnost se velice rychle pozná. Rozdíly mezi hlasitou hudbou a hudbou řekněme akusticky provedenou hudbou ale spíše nedělám, uvedu-li to na extrémním příkladu deathmetalů s brutálním zkreslením a hradbou aparátů versus skromné akustické podmínky, dovedu si představit, že mě ty věci zaujmou i klidně za sebou. Někomu sedí to, jinému ono, zvýrazňuje-li niterná gesta, je to jen přednost. A je to myslím velmi individuální. Ani ten kytarový aparát není jen aparát, ale až s elektrickou kytarou tvoří jeden celek, jeden hudební nástroj. Jen tak to dává smysl. A ještě poslední poznámka k originalitě, k ochraně autorských práv, nikdy jsem se tím moc nezabýval, ale není to už středověký relikt? K čemu je jakási ochrana písně, melodie, tónů? Komu přesně ty tóny patří? Leckterý

chráněný kus se dá jistě převzít a přetvořit či zahrát jinak a lépe (samozřejmě se cokoliv dá velmi snadno i zhuntovat). Lepší hudební dílo je lepší, ne horší. Dodnes vlastně nechápu, proč tomu autorská práva brání.

Pokud jde o „ochranu autorských práv“, jde jednoduše o peníze, nic jiného mě nenapadá, co by opravdu obstálo. Ve středověku či v baroku nikoho žádná „autorská práva“ nezajímala, protože šlo o obsah (obecný), nikoli o pouhou formu a „majetnictví“. Byli kultivováni mecenáši, ne kupčíci, kteří teď uchvátíli svět. – Ale odjinud: Oslovuje Tě ještě něco z muziky 60tých let, bez kterých já osobně třeba nedokážu pochopit vůbec nic? (Což se netýká jenom hudby.)

To jsou ta slavná léta spojená s návalem svobody (mysleno svobody tam, u nás tolik ne), s hippies, s měkkými i tvrdými drogami, s buřičskými kapelami hrajícími tvrdě a nahlas, tak, jak to tehdy vůbec šlo, nikdo se s tím nepáral, symbolicky zakončeno v historii asi nejslavnějším festivalem vůbec, Woodstockem 1969. Pořádně jsme tomu propadli až začátkem devadesátek, za bolševika skoro nic nebylo, občas někdo něco sehnal a kopírovalo se to na kazetách. Desky od Dylana, Beatles, The Who, Hendrixe znají snad úplně všichni, hrají se dodnes, ty věci jsou jednoduše nenahraditelné, nepřekonatelné. Ovlivnilo to další léta, v sedmdesátkách se to začalo rozměňovat do více žánrů, tam někde, nebo spíše i dříve, vznikly pokusy o jinou hudbu, jiné směry a jejich fúze, není divu, když jinde v umění už dávno řádila postmoderna (premiéra skladby 4'33'' Johna Cage byla v roce 1952), zatímco ti slavní byli už opravdu slavní, a objevily se první skutečně tvrdé kapely, osmdesátá léta přinesla vlnu kýčarů a kazisvětů zejmé-

na v kytarových žánrech, o popu nemluvě – některých nápadů jsme se nezbavili dodnes. Je zajímavé, kudy se to ubíralo a jak výrazně se ty dekády od sebe liší.

Já osobně si ten zlom nedokážu dodnes pořádně vysvětlit. Po Hendrixovi přišla ABBA. Byl jsem přesvědčen, že svět zješlel. Ale čekala nás „Normalizace“, takže jsem se zase uklidnil. – Ale ještě zase odjinud: Mě třeba fascinují některé symfonie Mahlerovy, vášnivost Dvořákovy hudby a něco úplně nesouměřitelného, co vane ze skladeb Janáčkových. Všechno na maximální bláznivost. Jak jsi na tom se svým vztahem k hudbě tak zvané vážné? Dokáže jít případná vášeň pro ni paralelně s „rockem“? Proč ano, či případně ne? Hraje tam nějakou roli i „sociální“ (či vysloveně politický) faktor?

Vezmu to jedno po druhém. Přesně, jak píšeš o vážné hudbě – hravého i drsného Janáčka (myslím, že Janáček prostě zhudebňoval život), úderného Mahlera nebo třeba Prokofjeva lze vnímat jen hlasitě a soustředěně. Pak z toho běhá mráz po zádech. Jako dítě školou povinné jsem k vážné hudbě choval vyloženě nechuť, patrně proto, že učitelka v lidušce mě několik let nutila do protivných skladeb na způsob klavírních etud od „zasloužilých umělců“ a na jiné věci, po kterých jsem toužil zase já, jaksi nebyl nárok. Naštěstí mi to zasloužilí umělci zprotivili jen dočasně. Povrchně by se dalo říct, že žánry jako rock jsou proti vážné hudbě povrchní, pár akordů přece nemůže obstát proti partituru pro celý orchestr. Ale důležitá je také výpověď, prožitek, hloubka, pak i jakási volnost formy a okamžitá naléhavost a interpretace: Vážná hudba, zejména klasická forma, má dílo z podstaty předepsané a často nepřipouští žádnou jinou interpretaci. Abych se vrátil k těm akordům, i dva tři akordy mohou být lepší než složitá kompozice, pokud jsou zahrány přesně tak, jak mají být zahrány. A jak se stavím k sociálnímu faktoru? Pokud srovnám dva krajní případy, člověk, který se vypracuje z nuzných poměrů a živelnost a talent z něj přímo prýští, protože jinak by se vypracovat ani nemohl, a dává do toho všechno a současně nemá co ztratit – a když to srovnám s tím, kdo se k tomu dostane jako slepý v houslím, pak je ten rozdíl většinou patrný okamžitě. A k angažovanosti – myslím, že je na umělci, zda se tím zabývá, nebo ne, někde je to součástí projevu, jinde se dá přehlížet, je-li to ještě v mezích (vzpomněl jsem si zrovna na Jello Biafru, který na vystoupeních nezapomene věnovat pár minut proslovu ve znění „Africa is good. Asia is good. America is shit. Very big shit“ – ovšem v té Americe stále žije. Prostě rebelství k punku vždycky patřilo.) Pak jsou umělci, kteří zvládají mistrovskou ligu v angažované idiocii a nevkusu, ale to už můj žaludek nestráví.

S Jello Biafrou mám jeden osobní zážitek,



Narozeniny Lukina Smýkala 3. května 2015 v brněnském klubu Brooklyn. Foto Zdeněk Vykydal.

ale to je na povídku. O tom jindy. Ale ještě odjinud: Zvuk, bluk, rachot, jak to na Tebe vlastně všechno působí? A jakou máš případnou potřebu to zachytit? Napadlo Ti dělat si někdy „zvukový deník“? Něco jako „nelibost“ někomu dělá vysloveně dobře. Nechci jmenovat, protože jde o jednoho úctyhodného člověka a mého drabého přítele, ale ten vysloveně miluje „bordel“. Kdysi, když vystupoval v jednom brněnském klubu, potkal jsem tam jiného muzikanta, cizince, seděl zhroutčen na schodech a s brůzou v očích ukazoval na dveře klubu: „Treblinka!“ Uznáváš taky „labodné“ zvuky?

Stále více jsem přesvědčen, že to důležité spočívá v samotném základu, v plnosti, v ohýbání, v houpání se v rytmu, v citu, v groove, a pochopitelně i v tomto případě s příměsí nezbytného bordelu. Právě toto hraní si s kvalitou tónů včetně „špíny“ bývá známka těch nejlepších muzikantů. Ale zpět k původní otázce: Noise, čili úplný bordel v kultivované podobě, obdivuji, ale doma si to většinou dobrovolně nepouštím, nedovedu si představit, že bych soustředěně poslouchal celou desku, tak daleko jsem se ještě nedostal. Ale živé provedení je něco jiného, ještě umocněno dávno známým efektem, že hlasitější hudba působí na smysly intenzivněji. Zrovna mě napadá, že nebýt triku, že čím hlasitější je hudba, tím se člověku víc líbí, bylo by hned několik hudebních žánrů v háji. A kultivovaný hluk dovede vyvolat velmi silný prožitek. A té Treblince docela rozumím, chce to čas, toto se nemůže líbit na první dobrou, je potřeba do toho proniknout. Podobně dlouho mi trvalo proniknout třeba do sfér tvrdého metalu, který jsem měl do té doby za neposlouchatelný, ten se k uchu také nestaví zrovna přívětivě. Prostě chvíli trvá, než se dá barva rozeznat od šedi. Řadu hluků používám ve studiu vcelku běžně, nahodile v různých projektech, ale na tvorbu speciálně v tomto oboru by to chtělo mnohem víc času, spíše méně než více vybraných sampleů a instrumentů, což asi hned tak nesvedu, protože mi bordel vcelku vyhovuje a tak raději hledám zvuky v nepřeberném množství zvukových bank, ve kterých se skoro nedá vyznat.

Mluvil jsem včera s Frantou Štormem, který nejenže je fenomenální grafik, písmtvůrce a akademický malíř, ale taky pozoruhodný muzikant (dnes už dost legendární Master's Hammer). Jednu chvíli jsem (pokolikrát už?) vyjadřoval svůj zásadní vztah ke svobodě, kterou jsem byl uchvácen kdysi, když mi bylo sotva osmnáct (1968), prostým překročením Železné opony. Z tohoto šoku a přetrvávající existenciální intenzity žiju dodnes. Doživotní zážitek, nepřenositelný. František (roč. 1966) odpovídá velmi pochopitelně: „To jsem zažil v 90tých letech!“ Řekl bych, že jsi na tom podobně. A nepochybně stejně musíš strádat omezeností a tupostí, s jakou si právě v tyto dny národ opět navléká východní chomout,

aby v zástupech jako burlaci po Volze vlekl na lanech obchodní lodičky zbohatlíků. Pletu se nějak zásadně?

Nezapomenu na tu neuvěřitelnou zprávu v roce 1989 o plném náměstí v Praze. To znělo jako z jiného světa. Následovala extatická devadesátá léta nově nabyté svobody a volnosti a jsem rád, že jsem měl možnost toto zažít a poznat kontrast mezi totalitou a svobodou – skutečně propastný – a dál už to známe, chápání svobody se různě změnilo, někomu zůstalo, jinému zdevalovalo, někde skončilo u peněz a konzumu nebo v přesvědčení, že je možné prakticky vše, někomu to neříká vůbec nic. I přesto to celé dohromady docela dobře fungovalo ve formě jakéhosi střídavě oblačného kvasu, tak jak to lidské společenství nějakým zázrakem dokáže. A to je vlastně také umění. I přes ty nekonečné řady přešlapů nebo přímo zločinů, kde ale zločincům alespoň hrozí, že se na to přijde. To se v despotických nestane. A ta zásadní výhoda, tedy svoboda, ta převažuje ne o řád, ale rovnou o deset řádů. To je výtažek, co jsou dnes schopni tvrdit, že svoboda je prázdný pojem a za bolševika bylo lépe. To mám za vrchol idiocie. S idiocii lidem vlastní nic nezmůžeme, ale s tou idiotskou lží, kterou lidé naivně absorbují, s tou se pohnout dá, navzdory devastaci mozků celých generací dvaceti lety normalizace. Ani těch skoro 30 let svobody nestačilo na nápravu. Jedna drobná příhoda: Zastavil jsem kdesi na Cejlu a ze strany se přiřítla postava, jakýmsi periferním viděním vidím známý obličej, vyhrknu „Zdar“ a v ten moment vidím, že chlapík je starší aspoň o deset let. Obdivoval staré auto, že takové chce, měl pravdu, nic tomu není, v servisu jsem s tím byl snad jednou. Já na to, že se omlouvám, že jsem si ho s někým popletl – a že má recht, že bych také neměnil, když ten dnešní aušus odchází po pár letech. Ale že bude muset počítat s tím, že mu pak časem asi napará ekologicou daň. Načež vyhrknu „Strašné! Za komunismu to bylo lepší!“ Já na to, že komunismus bylo svinstvo a odcházím, chlapík se zarazil, zjevně ho to překvapilo, ale po chvíli mě dostihl: „No to máte pravdu.“ No a dál to se v tom moc nevyznáme, většinou se říká, že za dnešní pád může rozestranost politických stran. Blbost. Může za to kdeco, samozřejmě i politické strany, ale ten zásadní důvod, který mimo jiné vede k dobrovolnému navlékání východního chomoutu, je smrad z Východu, ze země hroučící se v autokratický mafiánský režim, který ideologickým svinstvem a lží napájí vlastní občany i okolní svět. A lež vrstvená na další lež je mocný nástroj, proti němuž teď zrovna postrádáme imunitu. Dějiny 20. století, které jsou k pochopení současnosti nezbytné, se na školách většinou neučí (prostě se to už nestihne). Světem se šíří nová forma fašismu, ale nepoznáme ji. Nevíme, jak zneužitelné jsou technologie 21. století, jak snadno se lež šíří, jak

sofistikované vědecké metody se používají. Nemáme tušení, co lež dokáže, neumíme ji rozpoznat ani pojmenovat – to jsou zásadní kroky, kterými musíme projít, nechceme-li do toho chomoutu padnout rovnou po držce. Dystopie už začala a místo elit, které jsou ve zdravé společnosti vzorem, vzniká prasečák jako z Orwellovy alegorie Farma zvířat. Zatím jsme v horní část volného pádu a ještě je čas se chytit.

Rozhovor e-mailovou poštou, duben-květen 2018, jef

*) Poznámka: Vinyl se dočkal slavného návratu a panuje kolem toho trocha bludů, má se to takto: Obvyklá praxe je, že album se ve studiu snímá a míchá digitálně – už toto musí pravověrné zastánce analogu urazit, ale tím to nekončí – následuje digitální mastering se speciálními požadavky pro vinyl, který to trochu „upraví“, odstraní se problematické frekvence včetně hlasitějších výšek ve zpěvech a v činelech a spodní pásmo se převede do mona. Výsledný digitální audio soubor se pošle do fabriky a následně putuje do stroje, kde se prožene dalším masteringem, převede do RIAA (velmi drastická ekvalizace) a nakonec se vyřeže drážka do matrice. Dynamický rozsah digitálu je obvykle reálně zhruba 100-120 dB (pro představu to je zhruba rozdíl mezi naprostým tichem a výstřelem z děla, nadměrnou hlasitost je nutno chápat nikoli jako atentát, ale jako rezervu). To celé se zredukuje na cca 60 dB (odpovídá tomu rozsah od ticha po hlasitou řeč), všechno ostatní je pohřbeno v šumu. Hotová deska putuje lisu na gramofon, sejme se přenoskou, prožene zesilovačem a odstraní se RIAA (tímto starým trikem se šum, který jehla jedoucí v drážce normálně dělá, snižá na jakž takž únosnou mez). V tomto místě máme zvuk vinylu, který byl po cestě ze studia zhuntován hned několikrát. Vinyl i přesto hraje velmi dobře. A velmi dobře hrají i kazety, přitom jsou ještě horší než vinyl. A ještě jedna s tím související poznámka: Ne všichni vědí, že sebelepší reprobedny mohou hrát mizerně, jsou-li v místnosti, v klubu, atp., který není ošetřen, kde není dost vhodných předmětů, které jsou schopny zvukové vlny absorbovat a roztříštit, zlikvidovat. Jinak se totiž zvuk velice dobře a intenzivně odráží od všech stěn a ploch a vytvářejí se tzv. stojaté vlny, které dokáží hrubě zdeformovat frekvenční spektrum. Lidský mozek je ale velmi výkonný orgán a dokáže se v tom nějak zázračně zorientovat, přizpůsobí se, přenastaví, potřebuje se v tom nějak vyznat, a proto bezpečně rozpoznáme nástroje, zpěv, slovo i ve stavu, kdy to zní strašně, až k neuvěření. Nevím, pravděpodobně jde o jakousi vlohdu zděděnou po předcích, aby se tlupa divochů dokázala orientovat a překříčet i v mizerných podmínkách.

Program festivalu Krákor 2018



Pátek 15. června

TUNEL

16.00 TERAOKOTOVÁ ARMÁDA

17.00 BAND OF HEYSEK

18.00 DRUŽINA PRINCE MRAKOMOURA

19.00 FKLETZI

20.00 HOKR

21.00 ČVACHTAVÝ LACHTAN

22.00 ŽIVA

23.00 DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN

STAN

18.00 ABSOLUTNĚ ČERNÉ TĚLESO

19.00 CORE BELIFE

20.00 SCIENCE KILLER

21.00 LEBANON

22.00 MANCUSO

23.00 RAW DEAL

24.00 HOSPITAL BRUT

Sobota 16. června

TUNEL

12.00 SONGS FROM UTOPIA (Švýcarsko)

13.00 KVĚTOSLAV DOLEJŠÍ

14.00 HERNABAR

15.00 ĎÁBLOVI VČELAŘI

16.00 THE PAU (Polsko)

17.00 YLO AFRICKÝ SLON

18.00 EČ

19.00 IDIOT CRUSOE

20.00 NŠOČI

21.00 MRTVÁ ŽIDOVSKÁ KOŤÁTKA

22.00 ZPUTNIK

23.00 BARBAR PUNK

24:00 AŤ SE SNAŽÍ ONA

01:00 TYP SKRŠÍN

STAN

16.00 PETR ŠINÁGL & ROMAN A ROMANA

17.00 INŽENÝR VLADIMÍR

18.00 3D FLY

19.00 BILLOW

20.00 KOLONA

21.00 SÝČEK

22.00 LAUNDERED SYRUP

23.00 MSSND

24:00 KISS ME KOJAK

01:00 ZABLOUDIL(A)

Po dobu konání festivalu výstavy fotografií WCTJ, obrazy Evy Macholánové Motlové, komiksy Vency Roháče a další nahlášené i nenahlášené vstupy.



Čvachtavý lachtan



Die Retardovaný Koksoplyn



Absolutně černé těleso



Songs from Utopia



The Pau



Zputnik



Mancuso



Marbulínková sestřička s nejmilejší drůbeží

Traumerův sloupek: Soused v nouzi

V bývalé Jugoslávii tehdy již pomalu dva roky zuřila válka a ospalý Herman seděl v křesle ve svém bytě se zapálenou cigaretou. Paní Traumerová nebyla doma a všude kolem se rozprostíral přímo božský klid. Herman ten klid nade vše miloval, protože odjakživa neměl rád žádné konflikty, ani válečné ani rodinné.

Díval se na video, přičemž pravidelně odklepával popel z cigarety do popelníku. Na blikající obrazovce televize běželo porno. Blondýna v něm se snažila obhospodařit více kolíků, než na kolik fyzicky měla. Zřejmě jí chyběl nějaký pořádný trénink, ale stejně to byl nářez. V nedaleké videopůjčovně měli prostě slušnej vkus na ženský.

Herman se zvedl a popošel k oknu, aby jej na chvíli otevřel. Cigaretu, kterou pokuřoval, byla již několikrát během krátké chvíle a v pokoji začínalo být nedýchatelno. Rozhrnul záclony a na ulici uviděl svého souseda Mirka. Mirek si ho všiml a začal na něj mávat. „Do prdele.“ pomyslel si pro sebe Herman a vyklonil se z okna, aby ho pozdravil.

„Můžu jít k tobě nahoru?“ zakřičel Mirek.

„Když zvládneš vyběhnout ty tři poschodí, tak můžeš.“ odpověděl mu Traumer.

Za chvíli už Mirek zvonil u dveří, a když mu Herman otevřel, vecpal se dovnitř. Vběhl do obývacího, posadil se do křesla a začal vykládat o tom, jaký je chudák a jak mu došla lednička, a že nemá na novou, a že se pokoušel sehnat nějakou starou, ale nikdo žádnou takovou zrovna nemá a nepomohl ani inzerát. Herman jen vyvrátil oči v sloup, sedl si na koberec a opřel zády o zeď.

„Nevíš o nějaké vyřazené?“ zeptal se Mirek

„Nevím.“ zareagoval zachmuřeně Traumer a zapálil si další cigaretu. Načež po chvíli vstal, přešel do kuchyně, kde postavil vodu na kafe a jen tak mezi zuby procedil: „Něco mě napadlo.“ Poškrábal se za uchem a dodal: „Nebylo by to ale jednoduché. Paní Traumerová koncem měsíce končí s prací v jedné z nemocnic nedaleko Štýrského Hradce a stěhuje se z bytu, který tam má, zpět ke mně a veškeré vybavení, co tam je, půjde na charitu pro běžence z bývalé Jugoslávie. Má tam samozřejmě i lednici. No, mohla by být tvoje, když jsi na tom teď tak špatně.“

Mirkovi se nápad líbil, ale Herman přece jenom chvíli váhal, protože hnát se pro lednici 400 kilometrů tam a 400 kilometrů zpět není jen tak. I v rámci humanitární pomoci sousedovi, který je zrovna v zoufalé finanční situaci.

Nakonec si, jak se dalo očekávat, plácli a z blíže nejménovaného městečka v srdci Štýrských alp přivezli zánovní lednici.

„Co za ni chceš? A co ti mám dát za cestu?“ zeptal se Mirek, když ji složili v jeho kuchyni.

„A víš že nic. To bys nezaplatil, nemáš přece prachy. Ber to jako pomoc sousedovi v nouzi.“ usmál se věčný snílek a lidumil Herman a odešel dát si do nedaleké hospody pár piv už jenom proto, aby se v klidu mohl vrátit v příštím Traumerově sloupku. Tak se zase broučkové a berušky můžete těšit.

I. K.

Doporučujeme:

24.–25. srpen 2018

FESTIVAL NAPŘÍČ: KONEC LÉTA U SKALÁKA

Skalákův mlýn, Meziříčko u Želetavy

Konec léta u Skaláka
Svobodná republika
Skalákův mlýn
Meziříčko u Želetavy
24. – 25. 10. 2018

buďte v výčepě • nezávislá distribuce
dvě moderní scény • bez vstupného
starožitný/pocurování volně
vstup v kravě na vlastní nebezpečí
info: spodniproudy.cz

pátek, velká scéna od 18 hod

DELA MENTE
alternativní / Kyjev
LAMRAM JAM
cross-over / Olomouc / Brno
PUTRESCIN
underground / Brno
BERMUDSKÉ KVÁDR
punk / Veleš Město
RETARDOVANÝ KOKSOPLYN
underground-noise / Brno

pátek, malá scéna od 19 hod

MIKY MARUSIAK
autorské člen / Olomouc
PETRA MILLER
alternativní / Olomouc
MIREK S. JILEMNIČKÝ
autorské člen / Nymburk
MONIKA HOJNÁ
autorské člen / Praha
LUKÁŠ TREJŠAL
autorské člen / Nymburk
HONZA VÝŠKA
autorské člen / Nymburk
INŽENÝR VLADIMÍR
alternativní / Praha
SIMON PETÁK
folk / Brno

sobota, velká scéna od 12 hod

JOSEF KLÍČ
celá virtuos / Šlapance u Brna
MARCEL KRÍŽ
folk / Olomouc / Olomouc
OLIVEROVA DÁLKA
alternativní / Olomouc / Praha
HERY FOTR
rock / n. folk / post-punk / Praha
HELEMESE
transition-punk / Olomouc / Brno / Kyjev
TUMPACH KVOC
křesťanský / Brno
POSTIŽENÁ OBLAST
black-alternative / Mělník
KONFIDENT
d. n. / homet / Olomouc
BALET ČS. ROZHLASU
alternativní-rock / Brno
TYRŠOVA SPOLEČNOST
big-beat-garage / Brno
VÍTRHOLC
classical-noise / Brno

sobota, malá scéna od 17 hod

K. SKALICKÁ & J. ŠTEFLÍČKOVÁ
duo pro děti na motivy Ch. Andersen
K. SKALICKÁ & J. ŠTEFLÍČKOVÁ
recitál / Praha
NIKOL FISCHEROVÁ & KAPELA
projekt "Medusa" / Praha
MILAN ERBEN
projekty / Praha
PETR HRUŠKA
autorské člen / Olomouc
IVAN MOTÝL
autorské člen / Olomouc
JAKUB CHROBÁK
autorské člen / Olomouc
KLIVKA KLIVKA
alternativní / Brno
DAN VERTIGO
rock / n. folk / Brno
MIRA KUBÍN
blues-folk / Letovice

výběh:
EVA MACHOLÁNOVÁ
EVA HREJBEJNOU
V. J. HORÁK

Nezávislé kapely hraje rádio: DRATAK.CZ
Nahrávky získáte v internetovém obchodě: DREVENACIKADA.CZ
Navštivte náš vydavatelský sklep s jukeboxem: SPODNIPOUDY.CZ

21. července 2018

FESTIVAL V ÚJEZDCI

Uherský Brod – Újezdec

NOTHING TO LOSE, SCIENCE KILLER,

BIBL BROXX, HICKORY JACK, HOKR,

TYRŠOVA SPOLEČNOST

19.–20. říjen 2018

FESTIVAL POESIE POTULNÝ DĚLNÍK

Klub Paradox, Brno, Křížová 20

pátek: IVAN BABORÁK, GEORGE SILVERMAN,

ŽEN, HAMELN, JIŘÍKOVO VIDĚNÍ

sobota:

IVAN PALACKÝ (dopleta 180, kytara, elektronika)
& LUKAS SIMONIS (kytara, NL), CHRIS CUTLER (bicí,
GB) + IVAN BIERHANZL (basa), IVAN ACHER (samp-
ly, videoprojekce), IVAN MANOLOV (kytara) a další

– vystoupení světové legendy a zakladatele Rock In
Opposition s Magorovými básněmi a filmy (hudební
doprovod na Mejlovy figury), PÁTÍ NA SVĚTĚ (Ivan
Palacký, Petr Fučík, Tomáš Doležal, Markéta Lisá),
Die Retardovaní koksoplyn

PROTISTÁTNÍ FILHARMONIE

DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN TOUR 2018

15. červen KRÁKOR – Ostopovice u Brna

24. srpen NAPŘÍČ – Meziříčko u Želetavy

25. srpen BARBAR FEST – Radoškov u Brna

20. říjen POTULNÝ DĚLNÍK – Brno

Podrobně: www.spodniproudy.cz

Oheň na střeše:

Vladimír Lábus Drápal rezignoval na funkci ředitele Vrchlického divadla v Lounech, kterou vykonával 15 let ••• V 56 letech zemřel hudební skladatel a divadelní režisér Zdeněk Plachý ••• Dánští urologové tvrdí, že injekce kmenových buněk do penisu nejenže trvale léčí poruchu erekce, a muž pak není závislý na užívání léků typu Viagra, ale penis se po několika aplikacích také zvětší ••• Tomio Okamura neuspěl s dovoláním k Nejvyššímu soudu v souvislosti se sporem o přezdívkou Pitomio ••• Město Jihlava vydalo vyhlášku, která omezuje pouliční vystupování. Nařízení vzniklo prakticky kvůli jedinému muzikantovi, jenž v ulicích města hraje, a tím je Jiří Šperlík alias George Silverman ••• V dubnu bylo v brněnské Fakultní nemocnici u svaté Anny otevřeno Centrum pro léčbu bolesti. Pacientům zde pomáhá od bolesti inhalace konopí pod dohledem zdravotnického personálu ••• U královéhradeckého soudu vypovídala matka, jejíž syn byl obžalovaný ze sexuálního obtěžování a vyhrožování své sestře: „Nevím, že by jí syn vyhrožoval nebo po ní chtěl nějaké fotky. Vím, že se akorát domlouvali, že až bude dcera patnáct let, tak se spolu vyspí. Na to jsem jim řekla, ať se na to vykašlou, nebo dostanou pár facek a rozšlapu jim telefony. Moje dcera se akorát snaží poškodit rodinu. Ona se doma před ním producovala v kalhotkách, to by po ní vystartoval každý chlap. Nyní žije u svého otce a já ji ani do své péče nechci, můj syn není žádný úchylák. Oba by potřebovali přes pus.“ ••• V dubnu zahrála v Praze Metallica mimo jiné i Jožina z Bažin od Ivana Mládka ••• Rover Curiosity na Marsu nalezl zachovanou organickou hmotu. To naznačuje, že na rudé planetě mohl kdysi být přítomen život ••• Na pohřebním veletrhu v Amsterdamu byl představen sebevražedný přístroj, který člověku umožní zabít se stisknutím tlačítka. Zařízení nazvané Sarco, jehož název je zkratkou pro sarkofág, vynalezl australský zastánce eutanazie Philip Nitschke a nizozemský designér Alexander Bannink. Jeho součástí je oddělitelná rakev a bombička dusíku. Přístroj lze vyrobit na 3D tiskárně, čímž je vyřešen problém asistence druhé osoby při sebevraždě ••• Soud ve státě Kalifornie rozhodl, že káva a další kávové produkty musí nést varování před rakovinou, a to z důvodu přítomnosti akrylamidu v pražené zrnkové kávě ••• Nostradamus předpověděl třetí světovou válku, která má vzniknout mezi dvěma velkými světovými mocnostmi a bude trvat po dobu 27 let. Měla by vzplanout ve Francii, přičemž bude napadena celá Evropa, vše má být dlouhé a děsivé. Nakonec bude mír, ze kterého se však bude těšit jen málo lidí. Dále naznačuje ve čtyřverší konflikt mezi Severní Koreou a USA ••• Jedenašedesátiletý Mark Hughes se nechal vystřelit podomácku vyrobenou palmí raketou do vzduchu, aby dokázal, že je Země plochá. Dosáhl výšky 572 metrů a pak tvrdě dopadl na zem. Aby viděl zakřivení země, musel by se Hughes dostat do výšky minimálně 10,7 kilometru ••• V americkém státě Georgia chtěla pětadvacetiletá žena dokázat svým dětem existenci Boha, proto se svým autem najela do betonového sloupku na křižovatce. Kromě příkazu, ať se hodně modlí, jim připomněla, že se mají připoutat. Všichni tři vyvázli bez zranění, žena skončila ve vazbě, děti v náhradní péči ••• Trump v Kanadě vyjádřil pohrdání demokratickým zemím Západu a nadšení nad svou schůzkou se severokorejským diktátorem



••• V květnu byla v brněnském divadle Husa na provázku předvedena inscenace bosenského režiséra Olivera Frlije Naše násilí a vaše násilí. Hra byla násilně ukončena hnutím slušní lidé ••• Mluvíci prezidenta ČR a bývalý redaktor Haló novin Jiří Ovčáček: „Pokud cenzurní opatření nezmizí, budu příští týden kontaktovat společnost Twitter oficiálním protestním dopisem. Zavádění totalitních praktik je absolutně nepřijatelné“

Φ&Γ

Předplatné:

Můžete si předplatit libovolný počet výtisků à 30 Kč. Porto neúčtujeme a horní cenová hranice není omezena, případný výtěžek bez uzardění propijeme. Kontakt: redakce-usiavitr@email.cz, Archiv: spodniproudy.cz

Tiráž: Uši a Vitr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Hausmann • přispěvatelé: j. e. f., Miky Marusjak, Miroslav Václavěk, Vojtěch Landa, Jeroným Nikdo, Vladimír Jaromír Horák, Zdeněk Vykydal, Ivosh Krejzek, Luboš Vlach, Kateřina Benešová, Jan Kozák, Věra Procházková & Dědek.